

**КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**
на
ГРУПАТА УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД
за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

София 2025 г.

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВАТА, ВКЛЮЧЕНИ В КОНСОЛИДАЦИЯТА

Група УМБАЛ „Александровска“ ЕАД включва:

УМБАЛ „Александровска“ ЕАД – дружество-майка и дъщерните дружества:

1. ДКЦ „Александровска“ ЕООД
2. СТМ „Александровска“ ЕООД в ликвидация
3. ДВХДЦ „Александровска“ ЕООД в несъстоятелност

Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Александровска“ ЕАД, известна като Александровска болница е най- старата болница и една от най-големите в страната. Още със създаването ѝ през 1879 г. под името Софийска първоразрядна болница, тя получава статут и функции на национална медицинска институция.

Днес УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е водещ национален университетски и лечебен център в многопрофилната лечебна, трансплантационна, диспансерна, учебна и научно-изследователска дейност.

УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е еднолично акционерно дружество, регистрирано в Република България с адрес на управление: гр. София, ул. Георги Софийски № 1.

Капиталът на дружеството е 100% държавна собственост. Дружеството се управлява от Съвет на директорите и се представлява от Изпълнителен директор - проф. д-р Атанас Стефанов Йонков, съгласно Договор за възлагане на управлението № РД-16-516/04.10.2024 г.

Предметът на дейност на дружеството е осъществяване на болнична дейност съгласно Разрешение за осъществяване на лечебна дейност № МБ-184/29.12.2023 г. на Министъра на здравеопазването.

Към 31.12.2024 г. средносписъчният брой на персонала в дружеството, без лицата в отпуск по майчинство, е 1 302 бр., а към 31.12.2023 г. е 1 295 бр.

Средната работна заплата за 2024 г. без лицата в отпуск по майчинство е 3 024 лв., а за 2023 г. – 2 688 лв.

Болницата - чрез модерни методи и технологии - предоставя адекватна, достъпна и в някои области уникална по обем и качество медицинска помощ за диагностика, лечение и рехабилитация на лица с остри и хронични заболявания, травми, състояния, изискващи оперативно лечение в болнични условия, в т.ч. медико-козметични процедури. Лечението

на пациенти от цялата страна се осъществява на съвременно и високо професионално равнище, в съответствие със законите, правилата за добра клинична практика и спазване на действащите в Европейския съюз норми и стандарти.

Със своя многопрофилен спектър, Университетска болница „Александровска“ е най-голямата база за разработване, клинично изпитване и прилагане на съвременни високоефективни методи и технологии за диагностика и лечение.

Болшинството от ръководителите на катедри към Медицински университет - София, както и основната част от националните и републиканските консултанти по отделните клинични дисциплини са лекари и преподаватели от Александровска болница. Голяма част от тях оглавяват и националните медицински научни дружества и асоциации.

В клиничната база на болницата се осъществява следдипломна квалификация и специализация на повечето лекари в България с възможност да участват в основни и тематични курсове, и индивидуални специализации. Единствено в Александровска болница се провеждат държавните изпити за придобиване на основните клинични специалности.

УМБАЛ „Александровска“ ЕАД се разпростира на територия от 258 декара със структури, разположени в сграден фонд на павилионен принцип. Земята е публична държавна собственост с принципал Министерство на здравеопазването и не подлежи на приватизация.

Болничната медицинска дейност се осъществява в двадесет и шест клиники в това число тридесет и едно отделения, центрове, ДКБ с приемни кабинети, многофункционално спешно отделение и три лаборатории. УМБАЛ "Александровска" разполага с 861 легла, от които 242 хирургични, 42 интензивни и 63 места за дневен стационар.

Висшият медицински персонал е съставен от 443 души, 193 от които са едновременно и научно-преподавателски кадри към Медицински университет - София, 138 имат научна степен «Доктор» и 15 «Доктор на медицинските науки», 67 са хабилитирани лица – 32 професори и 35 доценти, 51 са главни асистенти и 75 асистенти.

Някои от структурите на Болницата са уникални по функции и значение за страната:

- Клиника по клинична алергология;
- Клиника по детска психиатрия е единствената университетска структура по детска психиатрия в Югозападна България;
- Клиниката по Клинична имунология е хранилище на Националната публична банка за стволови клетки;
- В Клиниката по нервни болести е един от най-големите Център за лечение на редки болести, в който се лекуват значителна част от пациенти с болести на Дюшен и Гоше,

спинална мускулна дистрофия и т. н. Там е и единственият в страната Инфузионен център за пациенти с редки болести;

- Клиника по Нефрология и трансплантация е единствената клиника в страната, в която се извършва подготовка на двойки донор – реципиент, както и наблюдение, и лечение на бъбречнотрансплантирани пациенти;
- Клиниката по Нуклеарна медицина притежава най-модерният апарат за мултимодална образна диагностика - PET/CT, който се смята за най-бързо развиващия се образен метод в света с приложение предимно в онкологията, кардиологията и неврологията. През 2019 г. беше изградена Галиева лаборатория за изследване на пациенти с онкологични заболявания на простатата, която функционира от 2020 година.
- Лаборатория по терапевтичен лекарствен мониторинг и клинична фармакология;
- Клиника по съдебна медицина и деонтология – оборудвана с модерна ДНК-лаборатория.

Сред най-модерните направления в лечебно-диагностичната работа са интраоперативно лъчелечение, трансплантация на органи и клетки, инвазивна кардиология, лапароскопска и ендоскопска хирургия, екстракорпорална литотрипсия, имунология на туморите, нуклеарна медицина, редки заболявания в неврологията, имунологията и нефрологията, неврогенетика, невроофтальмология, невроофтальмогенетика, лекарствен мониторинг и много други.

За безболезнено лечение и бързо възстановяване на пациентите, в УМБАЛ "Александровска" се прилагат най-съвременните безкръвни ендоскопски методи на оперативно лечение в хирургията, урологията и офталмологията. За тази цел клиниките разполагат с последно поколение лапароскопска и ендоскопска апаратура на световни лидери в областта на медицинската оптика.

За максимална сигурност и комфорт на пациентите, УМБАЛ „Александровска“ ЕАД разполага със съвременни системи за лабораторна обработка на биологични и биопсични материали, мониториране и животоподдържащи системи. Образната диагностика се осъществява с 64-срезов компютърен томограф, дигитална рентгенова, мамографска, ангиографска и ехографска апаратура от най-ново поколение.

Със средства от чуждестранни фондове и програми в УМБАЛ „Александровска“ функционират пълноценно най-съвременни високотехнологични структури, като: Център по позитронна емисионна томография (PET/CT) към Клиника по нуклеарна медицина с циклотронен комплекс за производство на изотопи, Център за вътресъдови интервенционални процедури към Клиника по кардиология, Център за ранна диагностика и лечение на онкологични заболявания, оборудван с многофункционални, миниинвазивни,

автоматизирани системи от най-висок клас за прецизна диагностика и ефективно лечение на неопластичните процеси, най-развитият в България Център за трансплантация на бъбреци към Клиника по урология, Център за профилактика на захарен диабет тип 2 и неговите усложнения към Клиника по ендокринология.

От 2016 г. в болницата функционира Център за ранна диагностика и лечение на онкологични заболявания. Центърът е създаден по проект, финансиран със средства на Европейския съюз по Оперативна програма „Регионално развитие“ и е част от Средносрочната рамкова инвестиционна програма на МЗ по Схема за безвъзмездна финансова помощ „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”.

Болницата разполага и с иновативен „Център за превенция на захарния диабет тип 2 и усложненията му“ със средства, осигурени по Седма рамкова програма на Европейския съюз.

От 2018 г. в болницата има регистриран Експертен център по генетични нервни и метаболитни заболявания, в които се диагностицират и лекуват над 15 редки болести.

През 2021 г. стартира специализираната електронна платформа, разработена в рамките на проекта INDEED, обединяващ усилията на специалисти от десет европейски страни в Дунавския регион. В проекта – чрез Българското дружество по деменции се включи и екип от невропсихолози и невролози на Клиниката по нервни болести към УМБАЛ Александровска ЕАД. Целта на платформата е да подпомогне различните групи професионалисти – общопрактикуващи лекари, медицински сестри, невролози, психиатри, психолози, социални работници, физиотерапевти и други заинтересовани страни, които участват в комплексните грижи за пациентите с деменция, в диагностиката, лечението, грижите и в обучението на обслужващия персонал.

През февруари 2022 год. е стартирала Програма за възстановяване след преболедуване от Covid-19 – PostCovid Програма. Тя е насочена към всички, които са преболедували леко или тежко коронавирусната инфекция и включва безплатни прегледи и консултации, долекуване и рехабилитация

Диагностично-консултативен център „Александровска” ЕООД е еднолично дружество с ограничена отговорност, регистрирано в Република България с адрес на управление : гр. София, ул. Георги Софийски № 1. Дружеството е 100 % собственост на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД. Предметът на дейност на дружеството е осъществяване на доболична дейност съгласно Разрешение за осъществяване на дейност № 7199/01.10.2010 г. на Министъра на здравеопазването. Дружеството има сключен договор с

НЗОК за извършване извънболнична медицинска дейност - консултативни прегледи, клинико-лабораторни, рентгенови, патоанатомични, микробиологични и имунологични изследвания, тестване с алергени, физиотерапевтични и други здравни услуги. Дружеството се управлява от управител – Любчо Пенев, съгласно договор за възлагане на управлението.

Към 31.12.2024 г. средно списъчният брой на персонала в дружеството, без лицата в отпуск по майчинство е 33 бр., а към 31.12.2023 г. - 36 бр.

Средната работна заплата за 2024 г. без лицата в отпуск по майчинство е 3 154 лв., а за 2023 г. – 2 300 лв.

Центърът разполага с високоспециализирана апаратура за диагностично уточняване: ядрено-магнитен резонанс, компютърен томограф, ехограф, ехокардиограф, остеометър, доплер-сонограф, мамограф, дерматоскоп, компютърен рефрактометър, очен лазер, апарат за уродинамични изследвания и диагностика, холтери (за ЕКГ и за кръвно налягане).

Прегледи и изследвания на пациенти без направления за специалист, както и на здравно неосигурените лица се извършват в ДКЦ „Александровска“ ЕООД срещу заплащане според ценовата листа на здравните услуги на центъра.

Диагностично-консултативен център „Александровска“ ЕООД има разрешение за оказване на високоспециализирана диагностично – консултативна доболнична помощ по следните специалности:

- Медицински дейности;
- Алергология;
- Вътрешни болести;
- Гастроентерология;
- Детски болести;
- Детски очен кабинет;
- Детска психиатрия;
- Диететика;
- Ендокринология;
- Ехографски кабинет;
- Кардиология;
- Кожни и венерически болести;
- Неврология и невропсихология;
- Нефрология;
- Ортопедия и травматология;
- Очни болести;
- Психиатрия;
- Пулмология;
- УНГ;
- Урология;
- Физиотерапия и рехабилитация;
- Хематология;
- Хирургия.

В ДКЦ „Александровска“ ЕООД се извършва диспансеризация на определени контингенти, експертиза на работоспособността и други медико-биологични инструментални изследвания и дейности.

Центърът разполага с обща ЛКК и специализирана ЛКК по хирургия, които осигуряват продължителен домашен отпуск на пациентите за лечение и възстановяване. Извършват се и профилактични прегледи съгласно изискванията на службите по трудова медицина.

Дом за възрастни хора и дневен център „Александровска“ /ДВХДЦ „Александровска“/ ЕООД в несъстоятелност е еднолично дружество с ограничена отговорност с адрес на управление: гр. София, ул. Георги Софийски № 1. Едноличен собственик на капитала на дружеството е УМБАЛ „Александровска“ ЕАД. Дружеството се представлява от управителя Маргарита Петкова.

ДВХДЦ „Александровска“ ЕАД в несъстоятелност предоставя социални услуги по търговски начин, извън обичайната домашна среда на хора в пенсионна възраст или с деменция, на база дневен център или пълен пансион, съдействие за социални контакти и специализирана медицинска помощ, предоставяне на социални услуги в общността по смисъла на Закона за социално подпомагане и правилника за прилагането му, както и всякаква друга дейност, незабранена от закона.

Дружеството не притежава акции и участия в други фирми, собствени дялове, както и няма разкрити представителства.

Пандемията от Ковид-19 оказа неблагоприятно влияние върху основната дейност на дружеството. То не извършва в пълен капацитет социалните услуги, извън обичайната домашна среда на хора в пенсионна възраст или с деменция, което намалява съществено приходите, свързани с тези услуги. Дружеството среща трудности по отношение на реализирането на положителен финансов резултат от оперативната дейност.

Натрупаните загуби на дружеството към 31.12.2024 г. са 554 хил.лв. Нетният капитал на дружеството е отрицателна величина и възлиза на минус 549 хил.лв., при регистриран основен капитал 5 хил.лв.

Едноличният собственик на капитала на дружеството – УМБАЛ „Александровска“ ЕАД, след разрешение от Министерство на здравеопазването, е взел решение с Протокол № 22 от 14.12.2024 г. за възлагане на управителя на дружеството да предприеме действия за откриване на производство по несъстоятелност на дружеството. С Решение № 610 от 26.04.2024 г. на Софийски градски съд, ТО VI-5, ДВХДЦ „Александровска“ ЕООД е

обявено и несъстоятелност. Определена е начална дата на неплатежоспособността 01.01.2021 г. През 2024 г. дружеството не извършва стопанска дейност.

Службата по трудова медицина „Александровска“ ЕООД в ликвидация е учредена през месец юли 2008 г. с предмет на дейност консултации и подпомагане на работодателите при изпълнение на задълженията им по осигуряване на безопасност и здраве при работа, съгласно чл. 25 от Закона за безопасни и здравословни условия на труд /ДВ бр. 124 /97 г./.

Едноличен собственик на капитала на дружеството е УМБАЛ „Александровска“ ЕАД. Седалището и адресът на управление е гр. София, ул. Георги Софийски № 1.

Натрупаните загуби от дейността на дружеството към 31.12.2024 г. са 16 хил.лв. Нетният капитал е отрицателна величина – минус 11 хил.лв., при регистриран капитал 5 хил.лв. На 07.11.2024 г., с вписване в ТР и регистър на ЮЛНЦ, дружеството е обявено в ликвидация. За ликвидатор е назначена Евгения Здравкова. На същата дата е обявена покана до кредиторите на дружеството, съгласно изискванията на чл. 267 от Търговския закон. През 2024 г. дружеството не извършва стопанска дейност.

2. ПРЕГЛЕД НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА, СЪСТОЯНИЕТО И РАЗВИТИЕТО НА ГРУПАТА

2.1. АНАЛИЗ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА СТАЦИОНАРНАТА ДЕЙНОСТ НА ГРУПАТА за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

УМБАЛ „Александровска“ ЕАД разполага с 861 легла, в т.ч. 63 места в психиатричните дневно-стационарни отделения. В лечебното заведение се лекуват пациенти от цялата страна, като техният дял е 52% от всички хоспитализирани. В болницата се оказва медицинска помощ на пациенти с най-тежката патология, включително на пациенти с онкологични, онкохематологични, имунологични и редки заболявания.

УМБАЛ „Александровска“ ЕАД работи по два договора с НЗОК:

- За дейност - по 189 бр. клинични пътеки, 43 бр. амбулаторни процедури и 3 бр. клинични процедури;
- Комплексно диспансерно наблюдение за пациенти с кожни заболявания.

Анализът на динамиката на основните показатели за дейността на стационара на лечебното заведение през 2024 г., в сравнение с 2023 г. и 2022 г. е представен в следната таблица:

Качествени показатели	2024 г.	2023 г.	2022 г.	Изм. 2024/2023 %	Изм. 2024/2022 %
Брой легла към края на периода	861	861	861	-	-
Средномесечен брой легла	704	694	654	1.44	7.65
Брой хоспитализирани пациенти	39 252	35 894	30 913	9.36	26.98
Брой проведени леглодни	187 128	175 704	158 929	6.50	17.74
Брой преминали болни	39 462	36 108	31 157	9.29	26.66
Брой изписани болни	38 744	35 487	30 466	9.18	27.17
Брой умрели болни	486	411	477	18.25	1.89
Средна продължителност на престоя в дни	4.74	4.87	5.10	-2.67	-7.06
Използваемост на едно легло в дни	265.81	253.18	243.01	4.99	9.38
Използваемост на едно легло в %	72.62%	69.36%	66.58%	4.70	9.07
Оборот на едно легло	56.05	52.03	47.64	7.73	17.65
Леталитет (%)	1.24%	1.14%	1.54%	8.77	-19.48
Средно месечен брой болни на един лекар	9.85	9.33	5.33	5.57	84.80
Средно месечен брой болни на един специалист по здравни грижи	8.46	7.61	4.25	11.17	99.06

За периода 01.01.2024 – 31.12.2024 г. през УМБАЛ „Александровска“ ЕАД са преминали 39 462 пациенти спрямо 36 108 преминали през 2023 г. и 31 157 през 2022 г. Увеличението е с 3 354 пациенти, или с 9,29 % спрямо 2023 г. и с 8 305 пациенти, или с 26,66 % спрямо 2022 г.

Средногодишният брой легла на лечебното заведение (в т.ч. места дневен стационар) през 2024 г. е 704 спрямо 694 за предходната година и 654 за 2022 г. и е увеличен с 10 легла в сравнение със средния брой легла (в т.ч. места дневен стационар) през 2023 г. Всички звена в УМБАЛ „Александровска“ ЕАД са с най-високото **трето ниво** на компетентност, с изключение на Отделението по интервенционална гастроентерология и Мултифункционалното спешно отделение, които са с **второ ниво** на компетентност.

Броят на хоспитализираните в лечебното заведение пациенти през 2024 г. е 39 252. В периода 2022 – 2024 г. се наблюдава значително увеличение на хоспитализираните болни, като увеличението спрямо 2023 г. е с 26,98 %, а спрямо 2022 г. – с 9,36%. Голяма част от хоспитализираните пациенти (31,22%) са приети по спешност.

Изписаните през годината пациенти са 38 744 и броят им нараства с 3 257, или с 9,18 % спрямо предходната година и с 8 278, или с 27,17 % спрямо 2022 г.

Броят на проведените леглодни за годината е 187 128 и е увеличен с 11 424 спрямо предходната година и с 28 199 спрямо 2022 г. Увеличението е в пряка връзка с увеличения брой на преминалите болни.

Починалите през 2024 г. в лечебното заведение са 486 спрямо 411 за предходната година и 477 за 2022 г.

Средният престой на един болен за 2024 г. в УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е 4,74 дни, като във връзка с увеличения брой болни е намалял в сравнение със средния престой на един болен за 2023 г. и 2022 г.

Използваемостта на едно легло в дни е увеличена от 243 дни за 2022 г. и 253 дни за 2023 г. на 266 дни за 2024 г., а използваемостта в % - от 66,58 % за 2022 г. и 69,36 % за 2023 г. на 72,62 % за 2024 г.

Оборотът на едно легло в УМБАЛ „Александровска ЕАД за 2024 г. е 56,05 и е увеличен през 2024 г. със 7,73% спрямо 2023 г. и със 17,65% спрямо 2022 г., което се дължи на увеличения брой преминали болни.

През 2024 г. значително се е увеличил броят на извършените операции спрямо извършените през 2023 г. и през 2022 г. През 2024 г. са извършени 10 430 броя операции, а през 2023 г. – 9399 броя и през 2022 г. – 8463 броя. Увеличението през 2024 г. спрямо 2023 г. е с над 1000 операции.

Леталитетът за 2024 г. е 1,24 % и е увеличен спрямо предходната година с 0,1 процентни пункта въпреки увеличения брой преминали болни, а спрямо 2022 г. е намалял с 0,3 процентни пункта. Тук трябва да отбележим, че през първото тримесечие на 2022 г. в УМБАЛ „Александровска“ ЕАД все още се лекуваха голям брой пациенти с Ковид-19.

През 2024 г в УМБАЛ „Александровска“ са извършени 15 трансплантации на бъбрек и 6 трансплантации на амнион.

2.2. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ГРУПАТА „УМБАЛ АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД ЗА ПЕРИОДА 01.01.2024 Г. – 31.12.2024 Г.

За осъществяване на дейността си през 2024 г. ръководството на групата УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е предприело действия за обезпечение на устойчивост, чрез сключване на следните основни за дейността на лечебните заведения договори:

- Договор с Министерство на здравеопазването за финансиране на лечебното заведение по Наредба № 3 от 16 януари 2020 г. за медицинските дейности извън обхвата на

задължителното здравно осигуряване, за които Министерството на здравеопазването субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на лечебни заведения;

- Договор с Министерство на здравеопазването за дейности по трансплантация, съгласно условията и реда на Наредба № 13 от 06.12.2021 г.;

- Договор с НЗОК за болнична помощ;

- Договор с НЗОК за специализирана извънболнична медицинска помощ.

Сключените с НЗОК и Министерство на здравеопазването договори създават благоприятни условия за лечебните заведения от групата да провеждат дейността си в съответствие със Закона за лечебните заведения и в пълен унисон с предмета си на дейност.

Конкретните инструменти, които се прилагат в дейността на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД с цел по-добро финансово управление, са:

- План за приходи от НЗОК, МЗ и други източници;
- Планиране на разплащанията, съобразно приходите;
- Система за контрол върху приходите и разходите;
- Актуализиране на ценоразписа за платените медицински услуги, с цел предлагане на пациентите на нови висококвалифицирани здравни дейности, което да доведе и до увеличаване на приходите от тях.

- План за погасяване на неразплатените задължения.

2.2.1. Основни финансови показатели на групата УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

Основни финансови показатели	31.12.2024г.	31.12.2023г.	Изменение	Изменение
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	%
Общо приходи	124 000	100 823	23 177	22.99
Общо разходи	125 068	105 917	19 151	18.08
Печалба (Загуба) преди лихви, данъци и амортизации (EBITDA)	10 938	5 237	5 701	108.86
Печалба (Загуба) преди данъчни временни разлики	-1 068	-5 094	4 026	-79.03
Разходи за данък върху печалбата - данъчни временни разлики	99	-224	323	-144.20
Печалба (Загуба) за периода	-1 167	-4 870	3 703	-76.04
Активи и пасиви				
Нетекущи активи	91 583	85 014	6 569	7.73
Текущи активи	21 346	22 409	-1 063	-4.74
Разходи за бъдещи периоди	268	484	-216	-44.63
Общо активи	113 197	107 907	5 290	4.90

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД**КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 Г.**

Собствен капитал	13 214	5 142	8 072	156.98
Провизии и сходни задължения	6 634	6 993	-359	-5.13
Задължения	57 013	57 231	-218	-0.38
Финансирания и приходи за бъдещи периоди	36 336	38 541	-2 205	-5.72
Общо Собствен капитал и пасиви	113 197	107 907	5 290	4.90

Общият размер на приходите на групата за 2024 г. е 124 000 хил.лв. и е с 23 177 хил.лв. или с 22,9 % по-висок от 2023 г.

Увеличението на приходите през 2024 г. се дължи на увеличение на всички видове приходи, като най-съществено е увеличението на приходите от медицински услуги. Приходите от финансирания, другите приходи и финансовите приходи също се увеличават спрямо предходната година.

Разходите на групата през 2024 г. са в размер на 125 068 хил.лв. Увеличението им е с 19 151 хил.лв. или с 18,08 % спрямо 2023 г. и се дължи на увеличение на всички видове разходи, с изключение на финансовите разходи.

Увеличението на приходите, както в абсолютна стойност, така и в процентно отношение, е по-голямо от увеличението на разходите, което води до намаление на отчетената загуба на групата за 2024 г. с 3 703 хил.лв. спрямо предходната 2023 г.

В резултат от цялостната си дейност групата отчита загуба за 2024 г. в размер на 1167 хил.лв., спрямо загуба от 4 870 хил.лв. за 2023 г.

Значително влияние върху отчетените резултати на групата за дейността през 2024 г. оказват начислените разходи за амортизации и лихви.

2.2.2. Анализ на приходите на групата УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

<i>Показатели</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Нетни приходи от продажби - приходи от медицински услуги	102 404	82 176	20 228	24.62
Приходи от финансирания	13 718	12 994	724	5.57
Други приходи	7 877	5 652	2 225	39.37
Финансови приходи	1	1	-	-
Общо приходи	124 000	100 823	23 177	22.99

Приходите на групата са основно от извършена дейност по договори с НЗОК, финансираня от Министерство на здравеопазването, собствени приходи от медицински услуги и други приходи. Увеличението на общия им размер през 2024 г. спрямо предходната година е с 23 177 хил.лв., или с 22,99 % и се дължи основно на увеличение на приходите от НЗОК.

В структурата на приходите, дялът на приходите по сключените договори с НЗОК за осъществяване на болнична медицинска помощ е най-голям. Те съставляват около 71 % от общите приходи на групата за 2024 г.

<i>Нетните приходи от продажби включват:</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
По договор с РЗОК	88 129	72 511	15 618	21.54
Потребителски такси	267	238	29	12.18
Платени услуги от граждани	5 758	4 480	1 278	28.53
Платени услуги от фирми	1 387	1 116	271	24.28
Клинични изпитвания	889	983	-94	-9.56
Избор на лекар/екип	2 453	2 157	296	13.72
НЗОК - дейности за лечение на лица до 18 год.	3 257	252	3 005	1 192.46
Други	264	439	-175	-39.86
Общо	102 404	82 176	20 228	24.62

Лечебните заведения от групата имат сключени договори с НЗОК/СЗОК за извършване на болнична медицинска помощ по клинични пътеки, амбулаторни и клинични процедури, за комплексно диспансерно наблюдение на лица с кожно-венерически и психични заболявания, както и договор за извънболнична медицинска помощ, включваща извършване на консултативни прегледи, клинично-лабораторни, рентгенови, патоанатомични, микробиологични и имунологични изследвания, тестване с алергени, физиотерапевтични и други здравни услуги.

През 2024 г. приходите на групата от НЗОК/СЗОК са в размер на 88 129 хил. лв., спрямо 72 511 хил. лв. за 2023 г., т.е. с 15 618 хил. лв. или с 21,54 % повече спрямо предходната година. Увеличението се дължи от една страна на увеличения брой преминали болни през годината, а от друга на увеличенията от 01.03.2024 г. цени на медицинските дейности в болничната помощ, заложи в подписания анекс към Националния рамков договор /НРД/ между НЗОК и БЛС. В приходите за годината, считано от 01.03.2024 г., са включени и сумите за възстановяване по реда на Механизма за гарантиране на

предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК за здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ, съгласно НРД /Механизма/. Това са суми за действително извършени медицински дейности, които не са заплатени от НЗОК в нормално установените срокове. Общата стойност на изработените и незаплатени към 31.12.2024 г. дейности на основание на Механизма възлизат на 3 281 хил.лв.

<i>Приходи от НЗОК/СЗОК</i>	<i>2024г.</i>	<i>2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Приходи от клинични пътеки	45 220	37 209	8 011	21.53
Приходи от клинични процедури	9 806	6 128	3 678	60.02
Приходи от амбулаторни процедури	16 756	15 590	1 166	7.48
Приходи от медицински изделия	974	747	227	30.39
Приходи от онколекарства	11 180	10 704	476	4.45
Приходи по Методика по чл. 55 от ЗЗО	1 589	124	1 465	1 181.45
Приходи от извънболнична медицинска помощ	2 604	2 009	595	29.62
Общо приходи	88 129	72 511	15 618	21.54

В структурно отношение анализът на приходите от НЗОК/СЗОК показва следните тенденции:

Приходите от клинични пътеки през годината са в размер на 45 220 хил.лв., което е с 8 011 хил.лв. повече спрямо 2023 г., когато размерът им е бил 37 209 хил.лв.

Приходите от отчетени клинични процедури през 2024 г. са в размер на 9 806, спрямо 6128 за 2023 г., т.е. с 3 678 хил.лв., или с 60,02 % повече.

Приходите от амбулаторни процедури за 2024 г. са 16 756 хил.лв., с 1 166 хил.лв. или със 7,48 % повече, в сравнение с 2023 г.

При отчетените приходи от вложени медицински изделия, заплащани от НЗОК/СЗОК, се наблюдава увеличение с 227 хил.лв., или с 30,39 %. Увеличението се дължи както на увеличените цени на изделията, така и на променените условия за реимбурсация на някои видове медицински изделия в полза на пациентите.

Наблюдава се нарастване с 4,45 % на приходите за онкомедикаменти, заплащани от НЗОК/СЗОК – от 10 704 хил.лв. за 2023 г. на 11 180 хил.лв. за 2024 г.

През годината дружеството-майка е отчетело 1 589 хил.лв. приходи по Методиката по чл.55 от ЗЗО за приоритетни многопрофилни лечебни заведения за болнична помощ, които осигуряват достъп до дейности от пакета, гарантиран от бюджета на НЗОК.

Приходите на групата от извънболнична медицинска помощ за 2024 г. са по сключен договор между дъщерното дружество ДКЦ „Александровска“ ЕООД и НЗОК и възлизат на 2 604 хил.лв., с 595 хил.лв., или с 29,62 % повече спрямо предходната година.

Увеличение бележат приходите от потребителски такси – с 29 хил.лв., или с 12,18 %, приходите от платени услуги от граждани – с 1 278 хил.лв., или с 28,53 %, приходите от платени услуги от фирми – с 271 хил.лв., или с 24,28 %, приходите от избор на екип – с 296 хил.лв., или с 13,72 %, както и приходите от НЗОК за дейности за лечение на лица до 18 год. – с 3 005 хил.лв.

Намаляват единствено приходите от клинични изпитвания – с 94 хил.лв., или с 9,56 % и другите приходи – със 175 хил.лв., или с 39,76 %, което е резултат основно от преустановяване на дейността на дъщерното дружество ДВХДЦ „Александровска“ ЕАД.

Приходите на групата от финансираня през 2024 г. са в размер на 13 718 хил.лв. и се увеличават със 724 хил.лв. спрямо предходната година основно поради отчитане на приходи от финансираня, неотчетени през предходни отчетни периоди, както и на увеличение на компенсациите за електроенергия, получавани от правителството във връзка с енергийната криза и високите цени на електроенергията.

Приходи от финансираня	31.12.2024г.	31.12.2023г.	Изменение	Изменение
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	%
Приходи от финансиране на дейности извън обхвата на здравното осигуряване от МЗ, в т.ч.	3 686	3 844	-158	-4.11
<i>Специално отделение</i>	911	912	-1	-0.11
<i>Психиатрия</i>	2 758	2 932	-174	-5.93
<i>ТЕЛК</i>	17	-	17	
Приходи от МЗ за КСМД	282	277	5	1.81
Приходи от МЗ за ОМП	1	1	-	-
Приходи от договор с МЗ за трансплатации	128	170	-42	-24.71
Приходи от финансиране централна доставка от МЗ	3 397	3 452	-55	-1.59
Приходи от финансиране за ДА	4 450	4 543	-93	-2.05
МЗ - субсидия за придобиване на специалност	131	279	-148	-53.05
МЗ – координатор донорство	-	24	-24	-100.00
Компенсации електрическа енергия	133	58	75	129.31
Други приходи от финансиране	1 510	346	1 164	336.42
Общо приходи от финансираня	13 718	12 994	724	5.57

Министерство на здравеопазването е вторият основен източник на финансиране на дейността на групата.

През 2024 г. между дружеството-майка и Министерството на здравеопазването са сключени следните договори за финансиране на дейности, извършвани от лечебното заведение:

- Договор за финансиране по реда на Наредба № 3 от 16 януари 2020 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които Министерството на здравеопазването субсидира лечебни заведения. Договорът е за оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешно отделение, които не са хоспитализирани и за лечение на психичноболни пациенти. През годината към него е сключено допълнително споразумение за осигуряване на дейността на двата състава на ТЕЛК, разкрити в лечебното заведение;

- Договор за финансиране на материално-техническата обезпеченост и капацитета от медицински специалисти и помощен персонал, работещ в Клиниката по съдебна медицина и деонтология;

- Договор за дейности по отбранително-мобилизационна подготовка;

- Договор за извършване на дейности по трансплантация, съгласно който Министерство на здравеопазването възстановява на лечебното заведение направените разходи при условията и реда на Наредба № 13 от 2021 г.;

- Договор за доставка на лекарствени продукти и/или медицински изделия, отпускани по реда на Наредба 34 от 25 ноември 2005 г. за реда за заплащане от държавния бюджет на лечението на българските граждани за заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Приходите от Министерство на здравеопазването по договор за дейности извън обхвата на здравното осигуряване през 2024 г. са в размер на 3 686 хил.лв. спрямо 3 844 хил.лв. за предходната година. Намалението им е с общо 158 хил.лв.или с 4,11 %. Анализът на структурата им показва съществено намаление на сумите за **лечение на психичноболни пациенти – от 2 932 хил.лв. за 2023 г. на 2 758 хил.лв. за 2024 г.**

Приходите от Министерство на здравеопазването за **обслужените пациенти със спешни състояния**, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение, за годината, са в размер на 911 хил.лв., което е с 1 хил.лв. по-малко, в сравнение с 2023 г.

От месец септември 2024 г. в УМБАЛ „Александровска“ ЕАД са сформирани два състава на **ТЕЛК**, за осъществяване на дейността на които е подписано допълнително споразумение към договора за дейност с Министерство на здравеопазването. Приходите от издадените през годината експертизи на ТЕЛК са в размер на 17 хил.лв.

През 2024 г., както и през предходната година, дружеството-майка е получило финансиране по договор за поддържане и подобряване на материално-техническата обеспеченост и капацитета от медицински специалисти и помощен персонал в **Клиниката по съдебна медицина**. Отчетените приходи по договора са в размер на 282 хил.лв. спрямо 277 хил.лв. за предходната година.

През 2024 г. от **трансплантационна дейност** УМБАЛ „Александровска“ ЕАД отчита приходи в размер на 4 450 хил.лв. спрямо 4 543 хил.лв. за предходната година. Намалението на приходите от тази дейност е с 93 хил.лв., или с 2,05 %.

Намаление бележат и **приходите от финансираня за дълготрайни активи** – с 55 хил.лв., или с 1,59 %, както и приходите по договори с Министерство на здравеопазването за придобиване на специалност в системата на здравеопазването – със 148 хил.лв., или с 53,05 %.

Другите приходи на групата се увеличават през отчетния период с 2 225 хил.лв., или с 39,37 % - от 5 652 хил.лв. за 2023 г. до 7 877 хил.лв. за 2024 г.

<i>Други приходи</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Друго финансиране-помощи и дарения	1 919	721	1 198	166.16
Наеми	123	86	37	43.02
Съдебно-медицински експертизи	802	807	-5	-0.62
Продажба на медицински изделия, незаплащани от НЗОК	3 956	3 203	753	23.51
Доплащане за медицински изделия	64	61	3	4.92
Такси по договори за клинични проучвания	353	136	217	159.56
Отписани задължения	92	239	-147	-
Други	568	399	169	42.36
Общо други приходи	7 877	5 652	2 225	39.37

Даренията заемат голям дял в структурата на приходите на групата. След отмяната на извънредната епидемична обстановка в страната и затихването на пандемията, през 2023 г. се наблюдава значително намаление на помощите и даренията за дейността на лечебното заведение. През 2024 г. равнището им отново се увеличава – с 1 198 хил.лв., или със 166,16 % спрямо 2023 г. и достига 1 919 хил.лв.

Приходите от наеми през 2024 г. са в размер на 123 хил.лв. и отчитат увеличение с 37 хил.лв., или с 43,02 %.

Незначително намаление бележат и приходите от съдебно-медицински експертизи – с 5 хил.лв., или с 0,62 %.

Приходите от продажба на медицински изделия, незаплащани от НЗОК, за годината са в размер на 3 956 хил.лв. спрямо 3 203 хил.лв. за предходната година. Увеличението им със 753 хил.лв., или с 23,51 % спрямо 2023 г. се дължи както на увеличения брой преминали болни, така и на увеличените цени на изделията.

Поради изтекли давностни срокове, през 2024 г. са отписани задължения в размер на 92 хил.лв. Отписаните през 2023 г. задължения са в размер на 239 хил.лв. и са резултат от подписани споразумения за заплащане на задължението към доставчици, в които е договорено незаплащане на неустойки за закъснели плащания (лихви) към доставчици в размер на 239 хил.лв.

2.2.3. Анализ на разходите на групата УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

Разходите за дейността на групата за 2024 г. са в размер на 125 068 хил.лв. и се увеличават с 19 151 хил.лв., или с 18,08 %. Увеличението им, както в абсолютна стойност, така и в процентно отношение, е по-малко от увеличението на приходите и е предпоставка за намаление на реализираната загуба от дейността за 2024 г. спрямо отчетената загуба за предходната година.

<i>Разходи</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Разходи за материали	42 712	33 881	8 831	26.06
Разходи за външни услуги	6 204	4 942	1 262	25.54
Разходи за персонала	60 977	54 086	6 891	12.74
Разходи за амортизации	10 231	8 539	1 692	19.81
Разходи за обезценка на вземания	273	-	273	-
Други разходи за дейността	2 895	2 676	219	8.18
Финансови разходи	1 776	1 793	-17	-0.95
Общо разходи	125 068	105 917	19 151	18.08

Във връзка с увеличения брой преминали болни, увеличение бележат всички разходи, с изключение на финансовите разходи, които намаляват със 17 хил.лв., или с 0,84 %.

Разходите за материали заемат основен дял в общите разходи на лечебното заведение и зависят основно от обема извършена дейност. През 2024 г. те съставляват 34,15 % от общите разходи и са на стойност от 42 712 хил. лв., спрямо 33 881 хил.лв., или 31,99

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД**КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 г.**

% от общите разходи за 2023 г. Увеличението им е съществено - с 8 831 хил.лв., или с 26,06 % спрямо предходната година.

<i>Разходи за материали</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Медикаменти, консумативи, кръв и биопродукти	38 097	29 750	8 347	28.06
Медицински газове	415	401	14	3.49
Храна, в т.ч.храна за болни	1 250	978	272	27.81
Вода	138	132	6	4.55
Ел енергия	966	836	130	15.55
Топлоенергия	762	641	121	18.88
Природен газ	7	51	-44	-86.27
Горива и смазочни материали	31	44	-13	-29.55
Резервни части и консумативи за мед.апаратура	436	467	-31	-6.64
Хигиенни материали и дезинфектанти	242	236	6	2.54
Канцеларски и стопански материали	164	143	21	14.69
Активи под прага на същественост	87	95	-8	-8.42
Други материали и консумативи	117	107	10	9.35
Общо	42 712	33 881	8 831	26.06

Най-съществено е увеличението на разходите за медикаменти, консумативи, кръв и биопродукти – с 8 347 хил.лв., или с 28,06 % - от 29 750 хил.лв. за 2023 г. на 38 097 хил.лв. за 2024 г.

Увеличение се наблюдава и при разходите за медицински газове – с 14 хил.лв., разходите за храна за пациентите и персонала – с 272 хил.лв., или с 27,81 %, вода – с 6 хил.лв., електроенергия – със 130 хил.лв., или с 15,55 %, топлоенергия – със 121 хил.лв., или с 18,88 %, както и при разходите за хигиенни материали и дезинфектанти – с 6 хил.лв., канцеларски и стопански материали – с 21 хил.лв. и другите материали – с 10 хил.лв.

Намаление бележат разходите за природен газ – с 44 хил.лв., или с 86,27 %, горива и смазочни материали – с 13 хил.лв., резервни части и консумативи за медицинска апаратура – с 31 хил.лв. и активи под прага на същественост – с 8 хил.лв.

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 г.

Разходите за външни услуги през 2024 г. са в размер на 6 204 хил.лв., спрямо 4 942 хил.лв. за предходната година. Увеличението им е с 1 262 хил.лв. или с 25,54 %.

<i>Разходи за външни услуги</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Телефонни, интернет, пощенски и куриерски услуги	221	197	24	12.18
Абонаментни договори	2 610	1 869	741	39.65
Текущ ремонт на апаратура и оборудване	116	242	-126	-52.07
Охрана	350	378	-28	-7.41
Събиране, транспортиране и обезвреждане на отпадъци	330	284	46	16.20
Наеми	292	198	94	47.47
Почистване, пране, стерилизация	181	155	26	16.77
Медицински услуги	792	701	91	12.98
Застраховки	136	113	23	20.35
Текущ ремонт на сгради	425	202	223	110.40
Консултантски услуги	19	33	-14	-42.42
Юридически услуги	69	71	-2	-2.82
Транспортни услуги	214	185	29	15.68
Такса обучение и специализация	20	29	-9	-31.03
Други разходи за външни услуги	429	285	144	50.53
Общо	6 204	4 942	1 262	25.54

Увеличават се разходите за телефон, интернет, пощенски и куриерски услуги – с 24 хил.лв., или с 12,18 %, за абонаментна поддръжка – със 741 хил.лв., или с 39,65 %, за събиране, транспортиране и обезвреждане на отпадъци – с 46 хил.лв., или с 16,20 %, за наеми – с 94 хил.лв., или с 47,47 %, за почистване, пране и стерилизация – с 26 хил.лв., или с 16,77 %, за медицински услуги – с 91 хил.лв., или с 12,98 %, разходите за застраховки – с 23 хил.лв., за текущ ремонт на сгради – с 233 хил.лв., или със 110,40 %, разходите за транспортни услуги – с 29 хил.лв., както и другите разходи – със 144 хил.лв., или с 50,53 %.

Намаляват разходите за текущ ремонт на апаратура и оборудване – със 126 хил.лв., или с 52,07 %, за охрана – с 28 хил.лв., разходите за консултантски услуги – с 14 хил.лв., за юридически услуги – с 2 хил.лв. и разходите такси за обучения и специализации – с 9 хил.лв.

Разходите за възнаграждения и осигурителни плащания на персонала са с най-значим дял в структурата на разходите на групата. Те представляват около 49 % от общите разходи на групата за 2024 г., спрямо 51 % от общите разходи за предходната година.

<i>Разходи за персонала</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Разходи за възнаграждения, в т.ч	52 551	46 550	6 001	12.89
Възнаграждения и обезщетения по трудови договори	46 811	40 627	6 184	15.22
Възнаграждения по извънтрудови правоотношения	3 205	2 470	735	29.76
Начисления за неизползван отпуск	2 192	2 816	-624	-22.16
Начисления за доходи при пенсиониране	343	637	-294	-46.15
Разходи за социалното осигуряване, в т.ч.	8 426	7 536	890	11.81
Разходи за осигурителни вноски	8 006	7 447	559	7.51
Начисления за осигурителни вноски върху неползвани отпуски	420	89	331	371.91
Общо	60 977	54 086	6 891	12.74

През 2024 г. разходите за персонала са в размер на 60 977 хил.лв. спрямо 54 086 хил.лв. за предходната година. Увеличението им е с 6 891 хил.лв., или с 12,74 %.

Разходите за възнаграждения и обезщетения на работещите по трудови и извънтрудови договори в дружествата от групата за годината са в размер на 52 551 хил.лв. и са увеличени с 6 001 хил.лв., или с 12,89 %.

Разходите за осигурителни вноски за годината са в размер на 8 426 хил.лв. и също са увеличени – с 890 хил.лв., или с 11,81 %.

Неползвани отпуски на персонала и за осигурителните вноски върху тях са провизирани съгласно НСС 19 – Доходи на персонала.

Начислените разходи за доходи на персонала при пенсиониране съгласно НСС 19 - Доходи на персонала, са в размер на 343 хил.лв., при 637 хил.лв. за предходната година. Това са разходи за бъдещи доходи при пенсиониране на персонала, които се начисляват на база актюерска оценка, като основна причина за високия им размер е застаряващата структура на персонала.

Другите разходи за дейността за годината са в размер на 2 895 хил.лв. и се увеличават с 219 хил.лв. спрямо предходната година. Увеличението им се дължи основно на увеличение на платените неустойки за забавени плащания, както и на отписването на вземания с изтекли давностни срокове и на финансираня от минали отчетни периоди.

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД**КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 г.**

Съществено намаляват разходите за съдебни обезщетения, лихви и разноски, признати извънсъдебни такси и разноски и непризнат данъчен кредит.

<i>Други оперативни разходи</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Представителни разходи	8	3	5	166.67
Социални разходи	637	576	61	10.59
Данъци и такси по ЗМДТ	542	527	15	2.85
Непризнат данъчен кредит	542	608	-66	-10.86
Съдебни обезщетения, лихви и разноски	7	236	-229	-97.03
Признати с извънсъдебни споразумения съдебни такси и разноски	-	232	-232	-100.00
Брак на ДА и материални запаси	61	11	50	454.55
Командировки	1	2	-1	-50.00
Глоби и санкции	21	12	9	75.00
Неустойки забавени плащания	603	389	214	55.01
Отписани вземания с изтекъл давностен срок	192	-	192	
Отписани финансираня	253	-	253	
Други	28	80	-52	-65.00
Общо	2 895	2 676	219	8.18

2.2.4. Анализ на финансовия резултат на групата УМБАЛ „Александровска“ ЕАД за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

За периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. групата УМБАЛ „Александровска“ ЕАД реализира счетоводна загуба в размер на 1 068 хил.лв. спрямо загуба в размер на 5 094 хил. лв. за предходната 2023 г., т.е. през 2024 г. **групата подобрява счетоводния си финансов резултат с 4 026 хил.лв.**

Съществено значение за отчетения финансов резултат оказват разходите за амортизации и финансовите разходи. През годината групата е начислила разходи за амортизации в размер на 10 231 хил.лв., които са с 1 692 хил.лв. повече спрямо предходната година. Финансовите разходи за 2024 г. са в размер на 1 776 хил.лв. и включват разходи в размер на 1 705 хил.лв. лихви по предоставения от Министерство на здравеопазването заем за разплащания за погасяване на главници по просрочени задължения на лечебното заведение към негови контрагенти по договори за доставка и услуги.

Финасовият резултат преди лихви, данъци и амортизации (EBITDA), който игнорира влиянието на разходите за амортизации и финансовите разходи, за 2024 г. е печалба в

размер на 10 938 хил.лв., спрямо 5 237 хил.лв. за 2023 г. През 2024 г. стойността на показателя е увеличена с 5 701 хил.лв. спрямо предходната година.

Нетната загуба на групата за 2024 г. е в размер на 1 167 хил.лв. при 4 870 хил.лв. за 2023 г.

Нетният финансов резултат на дружеството-майка за 2024 г. е загуба в размер на 1 832 хил. лв.

Положителен финансов резултат в размер на 278 хил.лв. е реализирало дъщерното дружество ДКЦ „Александровска“ ЕООД.

Във връзка с отчетени разходи, свързани с процеса на ликвидация, финансовият резултат за отчетния период на СТМ „Александровска“ ЕООД в ликвидация е загуба в размер на 3 хил. лв.

ДВХДЦ „Александровска“ ЕООД в несъстоятелност приключва 2024 г. със загуба от несъстоятелност в размер на 6 хил.лв.

Основните причини за отчетените резултати са свързани със следните фактори, възможностите за въздействие върху които са силно ограничени:

- Недофинансирането на някои клинични пътеки и дейности, особено на интензивното лечение, при което средствата, които се изплащат покриват не повече от 50% от фактически извършените разходи.
- СЗОК заплаща една и съща цена, независимо от тежестта на заболяването и от престоя в болницата.
- Цените на някои от клиничните пътеки не са променяни съществено, а минималната работна заплата за страната непрекъснато нараства.
- Друг проблем са клиничните изследванията, включени в алгоритмите на клиничните пътеки. В някои случаи тези изследвания се оказват ненужни, но се извършват и отчитат, за да бъде заплатена дейността за съответната клинична пътека;
- Всяка година се увеличават и договорените с колективния трудов договор в отрасъл Здравеопазване начални работни заплати по категории персонал. Това води до значително увеличение на разходите за персонала, което не е отразено адекватно в стойностите, които НЗОК заплаща за извършените от лечебното заведение медицински дейности;
- Недостатъчно е субсидирането от Министерство на здравеопазването на някои от дейностите, осъществявани по договор с лечебното заведение, в т.ч. на спешната медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение и за психичноболни пациенти.

- Покачване на цените на основните материали и суровини;
- Непрекъснато увеличение на другите разходи, ограничени възможности за намаляването им и за реализиране на икономии;
- Увеличаване на броя на пациентите в тежко и критично състояние, респективно на разходите за лечението им. Увеличаване на броя на неосигурените пациенти, постъпващи в лечебното заведение по спешност;
- Невъзможност за покриване на неотложни и непредвидени разходи поради липса на финансов резерв;
- Неудовлетвореност на персонала от нивата на възнаграждения, които при спазване на финансовата дисциплина няма как с наличните възможности да бъдат увеличени;
- Конкурентен натиск от съществуващи лечебни заведения и риск от навлизане на нови участници в пазарния сегмент;
- Възрастовата структура на персонала;
- Наред с лечебните си функции, болниците са натоварени да изпълняват и редица социални и поддържащи функции, за които са необходими значителни финансови средства, а финансирането е минимално или липсва.

Въпреки тези обективни обстоятелства, за да съществува на пазара на медицинските услуги, групата е длъжна да поддържа високо качество на медицинските услуги и да изпълнява задължителните медицински стандарти към клиничните пътеки и процедури. Освен това като утвърден университетски център УМБАЛ „Александровска“ ЕАД приема пациенти в тежко или спешно състояние, изискващо продължително лечение, което поглъща значителен финансов ресурс.

Ръководството е направило преценка на способността на групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимо бъдеще и е определило стратегически инициативи за оптимизиране на болничната дейност в съответствие с динамиката на здравните потребности и повишаване качеството на предлаганите медицински услуги и за ефективно използване на ресурсите и счита за валидно предположението, че групата е действащо предприятие.

2.2.5. Анализ на активите, собствения капитал и пасивите на групата УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г.

Анализ на активите

<i>Активи</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Нетекущи активи				
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	89 420	82 643	6 777	8.20
Нематериални активи	1 405	1 550	-145	-9.35
Дългосрочни инвестиции	3	3	0	0.00
Отсрочени данъци	755	818	-63	-7.70
Общо нетекущи активи	91 583	85 014	6 569	7.73
Текущи активи				
Материални запаси и предоставени аванси	4 807	4 817	-10	-0.21
Вземания от клиенти и доставчици	14 006	8 199	5 807	70.83
Вземания от предприятия от група	407	629	-222	-
Други вземания	1 237	1 225	12	0.98
Парични средства и еквиваленти	889	7 539	-6 650	-88.21
Общо текущи активи	21 346	22 409	-1 063	-4.74
Разходи за бъдещи периоди	268	484	-216	-44.63
Общо активи	113 197	107 907	5 290	4.90

През 2024 г. общите активи на групата се увеличават с 5 290 хил.лв., или с 4,9 % спрямо предходната година. Увеличението е резултат основно от увеличението на стойността на апаратурата и оборудването.

Текущите активи намаляват 1 063 хил.лв. поради същественото намаление на паричните средства към 31.12.2024 г. – с 6 650 хил.лв., което се дължи на извършени през годината плащания със средства от предоставени от Министерство на здравеопазването на дружеството-майка средства за капиталови разходи.

Значителното намаление на паричните средства се компенсира в известна степен от увеличената стойност на вземанията, които към края на годината са с 5 807 хил.лв. почече спрямо 31.12.2023 г. Увеличението на размера на вземанията се дължи на отчетени вземания от НЗОК/СЗОК по реда на Механизма за гарантиране на предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК за здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ или т.нар. „надлимитна дейност“ на дружеството-майка, които към 31.12.2024 г. са в размер на 3 281 хил.лв.

Новопридобитите през годината **дълготрайни активи** са на обща стойност 17 294 хил.лв. спрямо 17 706 хил.лв. за предходната година. Част от тях са закупени със средства за капиталови разходи, предоставени от Министерство на здравеопазването. Голям е делът и на предоставената от Медицинския университет апаратура.

Със средства, предоставени от Министерство на здравеопазването на дружеството-майка, през 2024 г. е въведена в експлоатация следната апаратура и оборудване:

1. Хибридна СПЕКТ/КТ система, комбинираща гама камера с два детектора и многосрезов компютърен томограф на стойност 3 449 хил.лв., предоставени от Министерство на здравеопазването чрез парична вноска за увеличение на капитала на дружеството, съгласно решение на едноличния собственик на капитала № РД-16-38 от 23.01.2024 г. в изпълнение на ПМС № 321 от 20.12.2023 г. и РМС № 914 от 20.12.2023 г.

2. Ангиографска система Simens Healthineers за Клиника по кардиология на стойност 2 098 хил.лв., закупена с целеви средства за капиталови разходи, предоставени от Министерство на здравеопазването.

3. Газов стерилизатор GS8 3M COMPANY 3M HEALTHCARE на стойност 380 хил.лв., закупен също с предоставени средства за капиталови разходи от Министерство на здравеопазването.

Анализ на собствения капитал

<i>Собствен капитал</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Основен акционерен капитал	96 961	87 722	9 239	10.53
Резерви общо, в т.ч.:	1 080	1 080	-	-
Законови резерви	231	231	-	-
Други общи резерви	849	849	-	-
Непокрита загуба	(83 660)	(78 790)	-4 870	6.18
Печалба/Загуба за периода	(1 167)	(4 870)	3 703	-76.04
Общо	13 214	5 142	8 072	156.98

Внесенят напълно **записан капитал** на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД към края на годината е в размер на 96 961 хил.лв., разпределен в 9 696 125 8 772 204 броя обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция 10 лв.

През 2024 г., след взети решения на едноличния собственик на капитала, са вписани две увеличения на записания капитал на дружеството.

В началото на 2024 г., едноличният собственик на капитала, с протокол № РД-16-38 от 23.01.2024 г., е взел решение за увеличение на капитала на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД от 87 722 040 лв., разпределен в 8 772 204 поименни акции с номинална стойност 10 лева, с парична вноска от страна на държавата в размер на 3 450 000 лв., на 91 172 040 лв., разпределен в 9 117 204 поименни акции с номинална стойност 10 лева. Решението е в изпълнение на ПМС № 321 от 20.12.2023 г. и РМС № 914 от 20.12.2023 г., като средствата от увеличението на капитала следва да се разходват за закупуването на апарат за Еднофотонна емисионна томография/компютърна томография SPECT/CT. Решението е вписано в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ на 29.01.2024 г.

С решение на едноличния собственик на капитала на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД по Протокол № РД-16-620 от 29.11.2024 г., записаният капитал на дружеството-майка е увеличен с размера на предоставени от държавата и усвоени средства за капиталови разходи в размер на 5 789 хил.лв. хил.лв. Увеличението на капитала се извършва чрез издаване на нови 578 921 поименни акции с номинална стойност 10 лв. и е вписано в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ на 10.12.2024 г.

Към 31.12.2024 г. **собственият капитал** на групата е в размер на 13 214 хил.лв., като отчита увеличение с 8 072 хил.лв. в резултат на реализираната загуба за периода в размер на 1 167 хил.лв. и увеличението на записания капитал с 9 239 хил.лв. Собственият капитал на групата е по-малък от записания основен капитал.

Провизиите и сходните задължения, включващи провизии за неползвани отпуски на персонала и осигурителни вноски върху тях, задължения към персонала при пенсиониране и пасиви по отсрочени данъци, към 31.12.2024 г., са в размер на 6 634 хил.лв. и намаляват с 359 хил.лв. спрямо 31.12.2023 г.

<i>Провизии и сходни задължения</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Провизии за пенсии и други подобни задължения в т.ч.	6 634	6 993	-359	-5
Провизии за неизползвано право на платен годишен отпуск от минала година	4 395	4 658	-263	-6
Провизии за обезщетения при пенсиониране на служители наети по трудов договор	2 239	2 335	-96	-4
Общо	6 634	6 993	-359	-5

Задълженията за неползвани отпуски на персонала към 31.12.2024 г. намаляват с 263 хил.лв., а задълженията към персонала при пенсиониране – с 96 хил.лв. Стойността на

задължението към персонала при пенсиониране е изчислена на база актюерска оценка и представлява настоящата стойност на очакваните разходи за изплащане на дължимите еднократни обезщетения при пенсиониране на служителите на групата за правата, придобити към момента на извършване на оценката, т.е. за прослужените години трудов стаж, намалена със стойността на непризнатите актюерски загуби.

Анализ на задължнялостта на групата УМБАЛ „Александровска“ ЕАД

Общият размер на задълженията на групата към 31.12.2024 г. е 57 013 хил.лв. Спрямо края на предходната година намалението им е с 218 хил.лв. и се дължи основно на намалението на задълженията по предоставените от Министерство на здравеопазването на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД кредити.

Задължения	31.12.2024г.	31.12.2023г.	Изменение	Изменение
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	%
Получени аванси	995	803	192	23.91
Задължения към доставчици	14 646	11 241	3 405	30.29
Задължения към предприятия от група	33 788	37 824	-4 036	-10.67
Задължения към персонала за възнаграждения	3 969	3 392	577	17.01
Задължения към осигурителни предприятия	1 244	1 120	124	11.07
Данъчни задължения	551	820	-269	-32.80
Други	1 820	2 031	-211	-10.39
Общо	57 013	57 231	-218	-0.38

Общият размер на задълженията към доставчици към 31.12.2024 г. е 14 646 хил.лв. спрямо 11 241 хил.лв. към 31.12.2023 г. Увеличението е с 3 405 хил.лв., или с 30,29 %. Увеличават се задълженията към доставчици на медикаменти, медицински изделия и консумативи, храна, дълготрайни активи и други материали и услуги. Намаляват единствено задълженията към доставчици на горива и енергия, основно поради прехвърляне на значителна част от тях /стари задължения към Топлофикация София ЕАД/ към съдебни задължения.

<i>Задължения към доставчици</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>	<i>Изменение</i>	<i>Изменение</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Задължения към доставчици за медикаменти	5 805	3 609	2 196	60.85
Задължения към доставчици за медицински изделия и консумативи	6 066	4 875	1 191	24.43
Задължения към доставчици за горива и енергия	373	1 390	-1 017	-73.17
Задължения към доставчици за храна	165	-	165	-
Задължения към доставчици за ДМА	247	119	128	107.56
Задължения към доставчици за други материали и услуги	1 990	1 248	742	59.46
Общо	14 646	11 241	3 405	30.29
в т.ч. просрочени	4 802	5 317	-515	-9.69

Просрочените задължения към доставчици към 31.12.2024 г. са в размер на 4 802 хил.лв., спрямо 5 317 хил.лв. към 31.12.2023 г. Намалението им с 515 хил.лв. се дължи както на положените усилия за изплащане на задълженията към доставчиците в предвидените в договорите срокове, така и на реструктуриране на стари задължения към Топлофикация София ЕАД в задължения по съдебни спорове.

Влияние както върху общия размер на задълженията към доставчици, така и върху размера на просрочените задължения на групата оказва извършената и отчетена, но незаплатена на дружеството-майка, дейност по договора с НЗОК/СЗОК за 2024 г., която е в размер на 3 281 хил.лв. Незаплащането от НЗОК/СЗОК на извършената от лечебното заведение болнична медицинска дейност в пълен размер и в нормалните срокове е сериозен проблем пред дружеството, тъй като лечебното заведение е реализирало разходи за осъществяване на тази дейност. Незаплащането и води до просрочване на задължения и увеличение на общата задлъжнялост на групата.

В общите задължения на групата към 31.12.2024 г. са включени **задължения към предприятия от група** в размер на 33 788 хил.лв., които представляват задължения на дружеството-майка към Министерство на здравеопазването и включват:

- Задължения в размер на 343 хил.лв. по договор № РД-16-315-1/30.07.2015 г. за предоставяне на средства от Револвиращия инвестиционен фонд по проект „Реформа в здравния сектор – заем БУЛ 4565“ за закупуване на медицинска апаратура и други дълготрайни активи. Получените през 2015 г. средства в размер на 5 300 хил.лв., лечебното

заведение изплаща на 120 месечни вноски, с гратисен период от 12 месеца, при условия и срокове, договорени с Министерство на здравеопазването.

- Дължими неустойки за предоставени средства от РИФ по проект "Реформа в здравния сектор - заем БУЛ 4565" по договор № РД-16-315-1/30.07.2015 г. в размер на 115 хил.лв.

- Задължения в размер на 33 159 хил.лв. по договор за предоставяне на заем от Министерство на здравеопазването и допълнително споразумение към него в изпълнение на Решение № 521 на Министерския съвет от 2022 г., Решение № 943 на Министерския съвет от 2022 г. и Решение № 926 на Министерския съвет от 2023 г.

Договорът между Министерството на Здравеопазването и УМБАЛ „Александровска“ № РД-06-176/19.09.2022 г. за предоставяне заем в размер на 35 000 хил.лв. е сключен през 2022 г., като целта на заема е извършване на разплащания за погасяване на главници по просрочени задължения на лечебното заведение към негови контрагенти по договори за доставка и услуги. В него изрично е разписано, че средствата не могат да се използват за цели, различни от посочената. Сроктът, в който лечебното заведение трябва да върне на Министерството на здравеопазването предоставения заем, е 120 месеца от датата на предоставяне на средствата по определената за целта банкова сметка, с 24 месеца гратисен период за връщане на главницата. Сроктът за връщане на главницата започва да тече от деня, следващ изтичането на 24 месеца от датата на предоставянето на средствата по определената за целта банкова сметка, на равни месечни вноски, съгласно Приложение № 1 „Погасителен план“ от Договора. Сроктът за заплащане на дължимата лихва започва да тече от датата на предоставянето на средствата по определената за целта банкова сметка, като началната дата за погасяване на лихвите е от датата на предоставянето на заема, на месечни вноски съгласно Приложение № 1 от него.

Съгласно чл. 4 от Договора, лечебното заведение следва да заплати на Министерството на здравеопазването годишна лихва върху сумата от 35 000 хил.лв. в размер на 5,1 %. Лихвата е фиксирана за целия период на погасяване на заема.

Общият размер на заема, в това число, но не само, главницата, лихва и евентуалната неустойка за забава по Договора, се погасява в съответствие с погасителен план, посочен в Приложение № 1 от него, но не по-късно от 10.12.2032 г. при спазване на условията, разписани в Договора.

Дружеството-майка възстановява на Министерство на здравеопазването неусвоени средства от предоставения заем в размер на 1 588 хил.лв. Във връзка с Решение № 943 на Министерския съвет от 24 ноември 2022 г. и на основание чл. 16 от Договор № РД-06-

176/19.09.2022 г. е сключено Допълнително споразумение № РД-06-284/05.12.2022 г. между Министерството на здравеопазването и УМБАЛ „Александровска“ ЕАД за изменение на Договор № РД-06-176/19.09.2022 г. с което договорът се изменя, като се намалява главницата и лихвата. Променя се и периодът за възстановяване на средствата - от 120 м. на 115 м., както и гратисния период - от 24 м. на 19 м.

До м.11.2024 г. лечебното заведение изплаща само лихви по договора за заем съгласно подписания погасителен план, а през м.12.2024 г. и първата вноска за покриване на главницата по заема и към 31.12.2024 г. задълженията по договора за заем са в размер на 33 159 хил.лв.

- Задължения в размер на 171 хил.лв. по споразумение № СП-2/01.08.2022 г. за възстановяване на целеви средства по договор за капиталови разходи.

Вследствие на всички акцентирани данни от финансово-икономическия анализ за периода 01.01.2024 – 31.12.2024 г., съпоставими с тези за 2023 г., може да бъде отчетено, че влияние върху финансовите резултати на групата оказват редица фактори, възможностите за въздействие върху които от страна на ръководството са силно ограничени. Положителни тенденции са намаляването на реализираната загуба от дейността и на задълженията на групата, в т.ч. и на просрочените задължения. Финансово-икономическият анализ показва, че са налице воля, предпоставки и предприети стъпки за преодоляване на някои отрицателни тенденции.

Към настоящия момент са предприети редица мерки за преодоляване на част от тези тенденции, които ще доведат до трайно намаляване на разходите в някои сфери, както и до увеличаване на приходите за някои от дейностите на групата, където това е възможно в конкурентната среда и в условия на недофинансиране на дейностите, отчитани по договора с НЗОК, в които функционира УМБАЛ „Александровска“ ЕАД. Като част от мерките, които започват да дават положителен резултат са оптимизиране на условията и създаване на конкурентна среда при провеждане на обществени поръчки; извършване на периодични анализи на наличностите от лекарствени продукти и медицински консумативи; налагане на дисциплина в клиниките и прекъсване на практиката от презапасяване; облекчаване на процеса по одобрение на подадени заявки и искания за закупуване на лекарствени продукти и медицински изделия или сервиз на апаратура и други.

Преодоляването на тенденциите на увеличение на отчитаните загуби от дейността, при увеличени разходи за персонала и закупуване на нова техника, както и отчетеното

намаление на просрочените задължения, е показателно за успешно осъществяваното финансово управление на групата.

2.3. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНА ГРУПАТА УМБАЛ „Александровска“ ЕАД.

2.3.1. Основни рискове и несигурности пред лечебните заведения, включени в консолидацията, свързани с дейността и отрасъла, в който дружествата извършват тази дейност:

- Един от сериозните рискове, пред които е изправена групата е свързан с въведените „лимита“ от страна на Националната здравноосигурителна каса чрез въведения в НРД Механизъм за гарантиране на предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК за здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ. Така, при запазване на счетоводната политика за обезценяване на надлимитните случаи по клинични пътеки, в разходната част на групата би могло да настъпи значимо увеличение, което от своя страна ще влоши допълнително финансовото и състояние;
- Финансовата задлъжнялост на групата създава риск както за своевременното заплащане на задълженията към външните доставчици и контрагенти, така и за нормално функциониране на лечебните заведения и редовно изплащане на трудовите възнаграждения на персонала;
- Липса на кадри в системата и текучество на персонала, което води до нарушаване на професионалната приемственост. Задълбочаващият се недостиг на кадри в системата на здравеопазването - анестезиолози, патоанатоми, спешни медици и медицински сестри засяга всички болници в Република България и е свързан както с липсата на медицински специалисти, така и с ниското, спрямо получаваното в други страни от ЕС, заплащане в страната;
- Риск от недофинансиране на основните медицински дейности, които групата извършва по договори с НЗОК. При наблюдаваните инфлационни процеси и натиск за увеличение на възнагражденията на персонала, е жизнено необходимо увеличение на цените на клиничните пътеки;
- Недостатъчно субсидиране от Министерство на здравеопазването на някои от дейностите, финансирани по договор съгласно Наредба № 3 от 5 април 2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които Министерство на здравеопазването субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за

субсидиране на лечебни заведения, в това число за преминалите през Спешно отделение пациенти, които не са хоспитализирани и за психичноболните пациенти;

- Увеличаване на броя на пациентите в тежко и критично състояние, респективно на разходите за лечението им;
- Недостатъчни средства за обновяване на медицинската апаратура и поддържане на материално-техническата база. Остарялата материална база също е предпоставка за възникналите ежедневни проблеми, свързани с поддръжката ѝ. Комфортът на пациентите, настанени за болнично лечение, е важна предпоставка за избора на лечебно заведение и за увеличение на приходите на дружеството. В тази връзка, от ръководството на групата са полагани ежедневни усилия и действия за подобряването на материалната база и оборудване, в т.ч. чрез закупуване на медицинска апаратура с капиталови и собствени средства и извършване на ремонтни дейности;
- Невъзможност за покриване на неотложни и непредвидени разходи поради липса на финансов резерв;
- Риск от конкурентен натиск от съществуващи лечебни заведения и от навлизане на нови участници в пазарния сегмент.

2.3.2. Рискове, свързани с макроикономическата среда:

- Геополитическата ситуация около войната в Украйна остава силно нестабилна, с възможни значителни отрицателни ефекти за икономиката на ЕС и България. Възможно ускорено нарастване на цените на енергоносителите и електроенергията може да доведе до нарушение на производствените процеси в основни търговски партньори и риск за доставките на групата;
- Риск от епидемично разпространение на нови заразни болести или нови, по-рискови за здравето варианти на съществуващи вируси, както и от въвеждане на извънредна епидемична обстановка или извънредно положение поради епидемично разпространение на заразни болести. Осигуряването на необходимите легла и персонал за оказване на медицинска помощ при епидемично разпространение на заразни болести в определени моменти ще изисква сериозните усилия на всички, работещи в лечебното заведение. Друг риск, произтичащ също от риска от пандемия, е свързан с въвеждане на нови ограничения в обществения живот и икономическата активност, които могат да доведат до нарушаване на глобалните вериги на доставки и производство;

- Риск от покачване на цените на основните материали и суровини над предвидените нива. Рисковете по отношение на инфлацията са свързани главно с динамиката на цените на международно търгуваните суровини и свързаните с тях вторични ефекти;
- Непрекъснато увеличение на минималната работна заплата и на минималния осигурителен доход, което предизвиква натиск за увеличение на всички основни работни заплати, създава допълнителна тежест върху разходите и води до невъзможност за изплащане на допълнителни възнаграждения и демотивация на персонала;
- Риск от допълнително затягане на паричната политика в отговор на покачващата се инфлация. По-ускорено нарастване на лихвените проценти може да повиши съществено разходите за обслужване на задълженията, което би ограничило възможностите на групата за развиване на нови дейности и инвестиции;
- Непрекъснато увеличение на другите разходи, ограничени възможности за намаляването им и за реализиране на икономии;
- Риск от влошаване на икономическата конюнктура и наличие на голям брой неосигурени лица.

В хода на обичайната си дейност дружествата от групата могат да бъдат изложени на различни финансови рискове, най-важните от които са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовият инструмент ще варират поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва валутен риск, лихвен риск и ценови риск. Кредитният риск е рискът, че едната страна на финансовият инструмент ще причини финансова загуба на другата, в случай че не изпълни договореното задължение. Ликвидният риск е рискът, че дружествата би могло да имат затруднения при посрещане на задълженията си по финансовите пасиви.

От страна на ръководствата на дружествата финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от дружеството (с изключение на определените с нормативен акт), цената на привлечените заеми и да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

3. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ГОДИШНИЯТ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

През 2025 г. между УМБАЛ „Александровска“ ЕАД и Министерство на здравеопазването е сключен договор по Наредба № 3 от 2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, който, наред с действащия договор с НЗОК, гарантира бъдещата дейност на дружеството.

Медицинските дейности, за които Министерство на здравеопазването ще субсидира лечебното заведение по Наредба № 3 от 2019 г. са за осигуряване на стационарно лечение на пациенти с психични заболявания, за оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешно отделение, които пациенти не са хоспитализирани в същото лечебно заведение и за осигуряване на дейността на ТЕЛК към лечебното заведение..

През 2025 г. с Министерство на здравеопазването е сключен договор за извършване на дейности по трансплантация, съгласно който Министерство на здравеопазването възстановява на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД направените разходи при условията и реда на Наредба № 13 от 2021 г.

Няма настъпили други съществени събития след датата на баланса, които да изискват корекции или оповестяване в консолидирания финансов отчет.

4. ИНФОРМАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 187Д И ЧЛ. 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

4.1. Информация по реда на чл. 187 „д“ от ТЗ

През 2024 г. УМБАЛ „Александровска“ ЕАД няма придобити или прехвърлени собствени акции. Акциите на дружеството са поименни. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерни на номиналната стойност на акцията. Акциите на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД не се търгуват на фондови борси. Дружеството не притежава собствени акции.

4.2. Информация по реда на чл. 247, ал. 2 от ТЗ

4.2.1. Възнаграждения, получени общо през годината от членовете на съветите (чл.247, ал.2, т.1 ТЗ)

Възнагражденията, получени общо през годината от членовете на съвета на директорите на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД и на управителите на дъщерните дружества възлизат на 343 хил.лв., както следва:

- проф. д-р Румен Стоилов –председател на СД - 51 хил. лв.
- Веселина Петрова – заместник-председател на СД до 10.11.2024 г. - 39 хил. лв.
- проф. д-р Емил Христов – заместник-председател на СД от 10.11.2024 г. - 12 хил.лв.
- проф. д-р Атанас Йонков – изпълнителен директор - 155 хил. лв.
- Любчо Пенев – управител на ДКЦ „Александровска“ ЕАД - 150 хил.лв.
- Маргарита Петкова – управител на ДВХДЦ „Александровска“ ЕАД в несъстоятелност - 4 хил.лв.

4.2.2. Придобити, притежаваните и прехвърлените от членовете на Съвета на директорите през годината акции и облигации на дружеството (чл. 247, ал. 2, т. 2 ТЗ)

Членовете на Съвета на директорите на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД и управителите на дъщерните дружества не притежават, не са придобивали или прехвърляли акции на дружеството през 2024 г.

4.2.3. Права на членовете на Съвета на директорите да придобиват акции и облигации на дружеството (чл. 247, ал. 2, т. 3 от ТЗ)

Членовете на Съвета на директорите на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД и управителите на дъщерните дружества нямат право да придобиват акции от Дружеството.

4.2.4. Участие на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управител или членове на съвети. (чл. 247, ал. 2, т. 4 от ТЗ)

Членовете на Съвета на директорите на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД и управителите на дъщерните дружества не участват в съвета на друго търговско дружество, като неограничено отговорни съдружници, не притежават повече от 25 на сто от капитала на друго дружество и не участват в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

4.2.5. Информация за сключените през годината договори от членове на СД и свързани с тях лица за дейност извън обичайните или които съществено се отклоняват от пазарните условия (чл. 247, ал. 2, т. 5 от ТЗ във връзка с чл.240 б от ТЗ)

За отчетния период няма сключени договори от членовете на СД на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД и управителите на дъщерните дружества и свързани с тях лица, за дейност извън обичайните или които съществено се отклоняват от пазарните условия.

4.2.6. Планирана стопанска политика през следващата година, в т.ч. очаквани инвестиции и развитие на персонала, очакван доход от инвестиции и развитие на дружеството и предстоящи сделки от съществено значение за дейността на дружеството (чл. 247, ал. 3 от ТЗ)

Информация за очакваното бъдещо развитие на групата е представена в т.8 от настоящия доклад. Няма предстоящи сделки от съществено значение за дейността на групата.

5. НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ И ДРУГА НЕФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ

Съгласно чл. 28 от Закона за публичните предприятия, УМБАЛ „Александровска“ ЕАД следва да публикува нефинансова информация в съответствие с разпоредбите на закона, правилника за неговото прилагане и приложимото законодателство.

На основание чл. 61, ал. 4 от Правилника за прилагане на закона за публичните предприятия, „публичните предприятия, изготвящи консолидирани финансови отчети по чл. 31 от Закона за счетоводството, представят и съответните консолидирани финансови отчети и доклади“.

Консолидираната нефинансова информация на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД за 2024 г., включваща, съгласно чл.29, ал.4 от Закона за публичните предприятия, елементите от нефинансовата декларация по чл.48 от Закона за счетоводството, както и отчети за оценка на риска, човешките ресурси и трудовите отношения, устойчивостта, въздействието върху околната среда, сделките между свързани лица и отчет за членовете на управителните и контролни органи, включително отчет за тяхното възнаграждение, отчет за възложените задължения за извършване на обществени услуги и на целите на публичната политика, е представена с отделни документи към настоящия доклад, които са неразделна част от него.

6. КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Съгласно чл. 61, ал. 3, т. 5 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия, УМБАЛ „Александровска“ ЕАД следва да представи към консолидирания си годишен финансов отчет декларация за корпоративно управление, съгласно чл. 100н, ал. 7, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Декларацията за корпоративно управление на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД към консолидирания годишен финансов отчет за 2024 г. е изготвена като отделен документ към настоящия консолидиран доклад и е неразделна част от него.

7. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ**7.1. Информация за сделките, сключени между дружеството и свързани лица, през отчетния период**

Дружеството-майка има инвестиции в дъщерни предприятия като притежава 100% от дяловете с право на глас в тях. Участията в дъщерните предприятия се отчитат по метода на цена на придобиване /себестойност/. През годината дружеството е получило дивиденди от инвестициите в дъщерните дружества – от ДКЦ „Александровска“ ЕООД в размер на 137 хил. лв.

Дружество	Вид на свързаността
ДКЦ АЛЕКСАНДРОВСКА ЕООД	Дъщерно дружество
СТМ АЛЕКСАНДРОВСКА ЕООД в ликвидация	Дъщерно дружество
ДВХДЦ АЛЕКСАНДРОВСКА ЕООД в несъстоятелност	Дъщерно дружество

Данни за осъществените сделки са представени по-долу:

<i>Продажби на свързани лица, в т.ч.:</i>	<i>31.12.2024г.</i>	<i>31.12.2023г.</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Медицински услуги	357	200
Други услуги	-	10
Наем	142	172
Режийни разходи	84	86
Общо	583	468

През 2024 г. с Министерството на здравеопазването са сключени следните договори за финансиране на дейности, извършвани от УМБАЛ „Александровска“ ЕАД:

- Договор за финансиране по реда на Наредба № 3 от 16 януари 2020 г. за

медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които Министерството на здравеопазването субсидира лечебни заведения. Договорът е за оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешно отделение, които не са хоспитализирани и за лечение на психичноболни пациенти. През годината към него е сключено допълнително споразумение за осигуряване на дейността на двата състава на ТЕЛК, разкрити в лечебното заведение;

- Договор за финансиране на материално-техническата обезпеченост и капацитета от медицински специалисти и помощен персонал, работещ в Клиниката по съдебна медицина;

- Договор за дейности по отбранително-мобилизационна подготовка;

- Договор за извършване на дейности по трансплантация, съгласно който Министерство на здравеопазването възстановява на лечебното заведение направените разходи при условията и реда на Наредба № 13 от 2021 г.;

- Договор за доставка на лекарствени продукти и/или медицински изделия, отпускани по реда на Наредба 34 от 25 ноември 2005 г. за реда за заплащане от държавния бюджет на лечението на българските граждани за заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Приходите на дружеството-майка от Министерство на здравеопазването по договор за дейности извън обхвата на здравното осигуряване през 2024 г. са в размер на 3 686 хил.лв. спрямо 3 844 хил.лв. за предходната година. Намалението им е с общо 158 хил.лв.или с 4,11 %. Анализът на структурата им показва съществено намаление на сумите за **лечение на психичноболни пациенти** – от 2 932 хил.лв. за 2023 г. на 2 758 хил.лв. за 2024 г.

Приходи от Министерство на здравеопазването	31.12.2024г.	31.12.2023г.	Изменение	Изменение
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	%
Приходи от финансиране на дейности извън обхвата на здравното осигуряване от МЗ, в т.ч.	3 686	3 844	-158	-4.11
Спешно отделение	911	912	-1	-0.11
Психиатрия	2 758	2 932	-174	-5.93
ТЕЛК	17	-	17	-
Приходи от МЗ за КСМД	282	277	5	1.81
Приходи от МЗ за ОМП	1	1	0	0.00
Приходи от договор с МЗ за трансплатации	128	170	-42	-24.71
Приходи от финансиране централна доставка от МЗ	3 397	3 452	-55	-1.59

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 г.

Приходи от финансиране за ДА	4 450	4 543	-93	-2.05
МЗ - субсидия за придобиване на специалност	131	279	-148	-53.05
МЗ – координатор донорство	-	24	-24	-100.00
Общо приходи от МЗ	12 075	12 590	-515	-4.09

Приходите от Министерство на здравеопазването за **обслужените пациенти със спешни състояния**, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение, за годината, са в размер на 911 хил.лв., което е с 1 хил.лв. по-малко, в сравнение с 2023 г.

От месец септември 2024 г. в лечебното заведение са сформирани два състава на **ТЕЛК**, за осъществяване на дейността на които е подписано допълнително споразумение към договора за дейност с Министерство на здравеопазването. Приходите от издадените през годината експертизи на ТЕЛК са в размер на 17 хил.лв.

За обезпечаване на дейността на **Клиниката по съдебна медицина** през 2024 г. са отчетени приходи в размер на 282 хил.лв. спрямо 277 хил.лв. за предходната година.

През 2024 г. от **трансплантационна дейност** лечебното заведение отчита приходи в размер на 4 450 хил.лв. спрямо 4 543 хил.лв. за предходната година. Намалението на приходите от тази дейност е с 93 хил.лв., или с 2,05 %.

Вземанията от свързани предприятия, представляват търговски вземания по договори за предоставени медицински услуги, наеми и др.

<i>Вземанията от свързани предприятия включват:</i>	<i>31.12.2024г. BGN '000</i>	<i>31.12.2023г. BGN '000</i>
ДКЦ АЛЕКСАНДРОВСКА ЕООД	30	32
ДВХДЦ АЛЕКСАНДРОВСКА ЕООД в несъстоятелност	533	529
Обезценка на вземания от ДВХДЦ Александровска ЕООД в несъстоятелност	(533)	-
ДВХДЦ Александровска ЕООД в несъстоятелност - балансова стойност	-	529
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО	407	629
Общо	437	1 190

Дружеството-майка, с цел избягване на социално напрежение, увеличаване на задълженията на ДВХДЦ Александровска ЕАД и водене на дългогодишни съдебни спорове, е предоставило на ДВХДЦ Александровска ЕООД през 2023 г. и 2024 г. средства в размер на 32 хил.лв. за изплащане на дължими възнаграждения на служителите на ДВХДЦ Александровска ЕООД, като е възложило на управителя да направи реален финансов анализ на дружеството и да предприеме съответните действия, в рамките на компетенциите

УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД**КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2024 г.**

и задълженията си по закон, за откриване на производство по несъстоятелност. Другите вземания от ДВХДЦ Александровска ЕООД в несъстоятелност включват стари вземания за предоставени от дружеството-майка на дъщерното дружество услуги. Към 31.12.2024 г., след откриване на производството по несъстоятелност на ДВХДЦ Александровска ЕООД и преценка на бъдещата вероятност за покриването им, вземанията на УМБАЛ Александровска ЕАД от дъщерното дружество са обезценени 100 %.

Вземанията от Министерство на здравеопазването към 31.12.2024 г. са в размер на 407 хил.лв. и представляват вземания за извършени медицински дейности по сключените с Министерство на здравеопазването договори.

Задълженията към свързани предприятия представляват задължения към Министерство на здравеопазването.

<i>Задълженията към свързани предприятия включват</i>	<i>31.12.2024г. BGN '000</i>	<i>31.12.2023г. BGN '000</i>
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО	33 788	37 824
Общо	33 788	37 824
в т.ч. по заеми	33 788	34 917

УМБАЛ „Александровска“ ЕАД има дългосрочни задължения по получени заеми от Министерство на здравеопазването със срок на погасяване до 2025 г. и 2032 г. Частта от заемите, платими през 2025 година е представена като задължение със срок на изплащане до 1 год.

<i>Задължения по заеми към Министерство на здравеопазването</i>	<i>31.12.2024г. BGN '000</i>	<i>31.12.2023г. BGN '000</i>
Задължение по дългосрочни заеми - текуща част	3 833	872
Задължение по дългосрочни заеми - нетекуща част	29 669	33 502
	33 502	34 374
Задължение по други заеми	171	428
Задължения за лихви по заеми	115	115
Общо	33 788	34 917

Дружеството-майка е заложило като обезпечение по договорите за заеми всички свои бъдещи вземания от НЗОК чрез учредяване на особен залог върху тях.

УМБАЛ „Александровска“ ЕАД няма дялови участия, както и инвестиции в дялови ценни книжа извън неговата група предприятия.

В периода 01.01.-31.12.2024 г., групата УМБАЛ „Александровска“ ЕАД се управлява от Съвет на директорите в състав:

- За периода от 01.01.-10.11.2024 г.:

Проф. д-р Румен Малинов Стоилов – Председател на Съвета на директорите

Веселина Васиянова Петрова – Зам.-председател на Съвета на директорите

Проф. д-р Атанас Стефанов Йонков – Изпълнителен член на Съвета на директорите.

- За периода от 10.11.2024г. – 31.12.2024 г.:

Проф. д-р Румен Малинов Стоилов – Председател на Съвета на директорите

Проф. д-р Емил Иванов Христов – Зам.-председател на Съвета на директорите

Проф. д-р Атанас Стефанов Йонков – Изпълнителен член на Съвета на директорите.

За отчетния период няма сключени договори от членовете на СД и свързани с тях лица, за дейност извън обичайните или които съществено се отклоняват от пазарните условия.

7.2. Информация за събития и показатели с необичаен за групата характер, имащи съществено влияние върху дейността и, и реализираните от нея приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

През текущата година няма събития и показатели с необичаен характер, имащи съществено влияние върху дейността на групата, върху реализираните приходи и извършените разходи.

7.3. Информация относно сключените от дружеството-майка или от негово дъщерно дружество, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения.

През 2015 г. от Министерство на здравеопазването на дружеството-майка е предоставен заем от Револвиращия инвестиционен фонд по проект „Реформа в здравния сектор – заем БУЛ 4565” за закупуване на медицинска апаратура в размер на 5 300 хил. лв. Срокът за възстановяване е 120 месеца, с гратисен период от 12 месеца. Дружеството изплаща дължимите суми по заема съгласно погасителен план, като към 31.12.2024 г. задълженията на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД по заема са в размер на 344 хил.лв. главница и 115 хил.лв. неустойки за стари, неизпълнени в срок, плащания по договора.

През 2022 г. е сключен Договор № РД-06-176/19.09.2022 г. между Министерството на Здравеопазването и УМБАЛ „Александровска“ ЕАД за предоставяне заем в размер на 35 000 000 лв. Целта на средствата, предоставени с този заем, е извършване на разплащания за погасяване на главници по просрочени задължения на лечебното заведение към негови контрагенти по договори за доставка и услуги. Срокът, в който лечебното заведение следва да върне на Министерството на здравеопазването предоставения заем, е 120 месеца от датата на предоставяне на средствата с 24 месеца гратисен период, през който се погасяват само лихви. Срокът за връщане на главницата започва да тече от деня, следващ изтичането на 24 месеца от датата на предоставянето на средствата на равни месечни вноски, съгласно Приложение № 1 „Погасителен план“ от Договора.

Съгласно чл. 4 от Договора, лечебното заведение следва да заплати на Министерството на здравеопазването годишна лихва върху сумата от 35 000 000 лв. в размер на 5,1 %. Лихвата е фиксирана за целия период на погасяване на заема.

Общият размер на заема, в това число, но не само, главницата, лихва и евентуалната неустойка за забава по Договора, се погасява в съответствие с погасителен план, посочен в Приложение № 1 от него, но не по-късно от 10.12.2032 г. при спазване на условията, разписани в Договора.

УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е възстановило на Министерство на здравеопазването неусвоени средства от предоставения заем в размер на 1 588 хил.лв. С Решение № 943 на Министерския съвет от 24 ноември 2022 г. и на основание чл. 16 от Договор № РД-06-176/19.09.2022 г. е сключено Допълнително споразумение № РД-06-284/05.12.2022 г. между Министерството на здравеопазването и УМБАЛ „Александровска“ ЕАД за изменение на Договор № РД-06-176/19.09.2022 г., с което договорът се изменя, като се намалява главницата и лихвата. Променя се и периодът за възстановяване на средствата - от 120 м. на 115 м., както и гратисния период - от 24 м. на 19 м.

До м.11.2024 г. лечебното заведение изплаща само лихви по договора за заем съгласно подписания погасителен план, а през м.12.2024 г. и първата вноска за покриване на главницата по заема. Към 31.12.2024 г. задълженията по договора за заем са в размер на 33 159 хил.лв.

7.4. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

В качеството си на дружество – 100% собственост на държавата, УМБАЛ „Александровска“ ЕАД има ангажимент да представя информация и план пред

Министерство на здравеопозването във връзка с подготовката на тригодишните бюджетни прогнози. В тях има голяма доза повтаряемост и предвидимост, защото те се формират на исторически принцип. В тази връзка трудно може да се направи анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати и заложеното в тези прогнози.

От гледна точка на заложените в прогнозите и програмите приоритети и конкретни задачи за развитието на лечебното заведение, може да се отчете, че заложеното е в максимална степен изпълнено.

7.5. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които дружеството е предприело или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

Източниците за финансиране на дейността на групата са строго детерминирани от законодателната рамка, в която тя развива своята дейност, независимо от статута на търговско дружество:

С оглед нормативните ограничения за обема дейност от основния приходоизточник – средствата от НЗОК, общите ресурси, с които групата разполага, са в значителна степен предвидими. В тази връзка и механизмите за обслужване на задълженията са предварително обусловени. Ръководството на болницата е разработило, на базата на предварителен анализ, схема за пропорционално и своевременно покриване на задълженията на лечебното заведение, която се прилага през последните месеци. По този начин се гарантира предвидимост във взаимоотношенията с доставчиците на дружеството.

Доброто планиране на доставките на услуги и стоки също е част от доказаните и прилагани с по-голяма прецизност механизми за минимизиране на опасността от неконтролируемо увеличаване на задълженията на дружеството.

7.6. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на групата предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

През 2024 г. в групата няма настъпили промени в основните принципи за управление.

7.7. Действия в областта на научно-изследователската дейност

През годината групата не е извършвала научно-изследователска и развойна дейност.

7.8. Наличие на клонове на дружеството

Групата УМБАЛ „Александровска“ ЕАД не притежава клонове.

7.9. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Дружеството в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на Дружеството по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал.

Към 31.12.2024 г. и към датата на съставяне на настоящия доклад за дейността, дружествата от групата са страна по съдебни, административни или арбитражни производства, чиято обща стойност е по-малка от 10 на сто от собствения капитал.

8. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ГРУПАТА УМБАЛ „АЛЕКСАНДРОВСКА“ ЕАД ПРЕЗ 2024 Г. ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА.

Бъдещото развитие на групата УМБАЛ „Александровска“ ЕАД през следващата година ще бъде насочено изцяло към оказване на качествени медицински услуги на пациентите, осигуряване на равен достъп за болните от столицата и от други райони на страната, повишаване на ефективността на функциониране на лечебните заведения и към подобряване на финансовото им състояние.

И през 2024 г. групата УМБАЛ „Александровска“ ЕАД ще продължи да развива дейността си съобразно съвременните медицински стандарти и изпълнявайки своите стратегически цели и задачи.

За реализирането на поставените цели, усилията ще бъдат насочени в следните направления:

- Намаляване на престоя на болните по клинични пътеки до определения от НЗОК минимум, без да се нарушава качеството на лечебния процес.
- Продължаване на политиката на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД по замяна на физически и морално остарялото оборудване с нова, специализирана и високоефективна техника. Остарялата техника е причина за чести и продължителни ремонти, свързани със закупуване и подмяна на резервни части, което налага разходи, които често са не особено ефективни. Закупуването на нова техника и оборудване ще позволи да се повиши ефективността на лечебния процес.
- Разширяване на работата на някои от отделенията в извънболничната медико-диагностична дейност, което ще доведе до увеличаване на приходите и подобряване на финансовия резултат.

- Продължаване на въведената финансова дисциплина за намаляване на административните и прецизиране на всички общоболнични разходи.

- Прилагане на приетите от Съвета на директорите на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД Вътрешни правила за определяне на приоритети при разплащане на просрочените задължения на болницата:

Приоритет 1. Разплащане на трудови възнаграждения, осигуровки и обезщетения

Приоритет 2. Заплащане на режийни разходи (ток, вода, отопление, телефони и т. н.)

Приоритет 3. Заплащане на задълженията към доставчици – При изчисляване на свободния ресурс за разплащане от общия размер се приспадат плащанията по приоритети 1 и 2. Тези плащания се определят на базата на следните подприоритети за разплащане:

1. Разплащане на задължения към доставчици, с които има постигнати споразумения

2. Разплащане на други оперативно възникнали задължения, чието заплащане не търпи отлагане. При разплащането на тези задължения се отчитат:

- Значимостта на конкретната доставка, по отношение нормалното функциониране на болницата;

- Вероятност от плащане на неустойки и лихви за забава;

- Отчитане на риска от евентуални съдебни и други действия от страна на съответен доставчик, вкл. и запориране на сметки на лечебното заведение.

Реализацията на посочените мерки ще доведе до по-ефективно функциониране на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД на пазара на здравни услуги в столицата, а и на национално ниво.

Едни от основните проблеми на групата са незадоволителното състояние на сградния фонд, амортизираната апаратура и невъзможността да се отделят достатъчно средства за ремонт и закупуване на нова такава. Необходимият финансов ресурс в редица случаи надхвърля възможностите на лечебните заведения от групата, което налага формулиране на приоритети, мобилизиране на ресурс, търсене на алтернативни форми и източници на финансиране и изработване на инвестиционна програма.

Участието на държавата в капитала на дружеството-майка формира траен ангажимент и задължения в посока на финансиране на строително-ремонтни дейности и закупуване на нова диагностично-лечебна апаратура.

Основната цел на инвестиционните намерения на ръководството на групата е гарантиране качеството на медицинските услуги, въвеждане на нови методи на диагностика и лечение, подобряване на битовите условия за пациентите и условията на труд на

персонала с цел разширяване на продуктивния портфейл и пазарния дял на лечебното заведение и постигане на финансова стабилност.

Инвестиционната програма на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е в пряка зависимост от тежкото финансово състояние, в което се намира лечебното заведение от години насам, което е и предпоставка за невъзможността да бъдат реализирани редица идеи на ръководството по отношение на подобряване на материално-техническата база.

Необходимите инвестиции са свързани със закупуване на съвременна медицинска апаратура и извършване на ремонти в сградите на болницата и прилежащите терени. Целта е да се създадат адекватни условия за оказване на качествена болнична помощ, отговаряща на стандартите за добра медицинска практика и на здравните изисквания, разписани в българското законодателство.

Материалната база на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД се намира в състояние, което изисква значителни средства за подобрене. Липсата на адекватни действия през годините прави средата, в която се работи неконкурентноспособна, което затруднява развитието на дейността на лечебното заведение като цяло. Болницата разполага с множество сгради, в които са разположени структурите ѝ, което изисква значителни средства за поддръжка. Ремонтната програма на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД включва реализацията на проекти, за които ще се търси финансиране от външни източници и отчасти със собствени средства.

За реализиране на бъдещите инвестиции са предвидени финансови средства на база на собствени приходи и участие в програми. При планирането на всяка отделна инвестиция задължително се планира срокът на възвращаемост и очакваният финансов ефект.

Представената пред МЗ **Инвестиционна програма** на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД за 2025 г. включва следните инвестиционни проекти:

1. Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на Роботизирана хирургическа система с четири ръце от последно поколение, необходима за дейността на Клиника по урология при УМБАЛ „Александровска“ ЕАД – 5 940 хил.лв.

Проектът включва доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на Роботизирана хирургическа система с четири ръце от последно поколение, необходими за дейността на Клиника по урология при УМБАЛ „Александровска“ ЕАД, включително изготвяне на проекти за подготовка на помещенията за разполагане на апаратурата, подготовка на помещенията за монтаж, демонтаж на наличната в помещенията апаратура, обучение на персонала за работа с апаратурата и гаранционна поддръжка.

Робот-асистираната хирургия в урологията е отлична възможност за качествено и безопасно лечение на рака на простатата, пикочния мехур и бъбрека. Благодарение на

минималната инвазивност на операцията, прецизността и пълният контрол на хирурга по време на операцията, пациентите понасят много по-добре роботизирания метод за хирургия. Кръвозаубата е много малка, а възстановяването - възможно най-бързо. Пациентът се раздвижда още на следващия ден и може да бъде изписан за по-малко от три дни след операцията. Цели се постигане на социален ефект, като основно ползите са здравни, социални и организационни, а именно въвеждане на най-модерните методи на лечение в условията на максимален комфорт, както и качествено и безопасно лечение на рака на простатата, пикочния мехур и бъбрека; подобряване удовлетвореността и комфорта на пациентите и персонала.

2. Ремонт и модернизиране на асансьорни уредби в УМБАЛ „Александровска“ ЕАД – 102 хил.лв.

Проектът включва дейности по основен ремонт на 7 броя от съществуващите асансьорни уредби, включително подмяна и укрепване на кабинни, поставяне на предпазни решетки, подмяна на врати, укрепване на релсов път, подмяна на бутуниери – кабинни и етажни, подмяна на въжета и повдигателен механизъм.

Касае за основен ремонт на асансьорните уредби на Клиника по Нервни болести, Клиника по Психиатрия, КПНБ – Хематология, Аптека и Клиника по Педиатрия.

Осъществяването на проекта има главно социални цели. Чрез реализирането му ще се повиши качеството на предлаганите медицински услуги и съответно ще се повиши удовлетвореността на пациентите чрез подобряване обслужването и комфорта по време на престоя им в лечебното заведение. Ще се подобри удовлетвореността и комфорта и на персонала, ще се подобри използваемостта на инфраструктурата. Реализирането на проекта ще доведе до реализиране на по-голяма икономическа ефективност, повишаване на безопасността на болничната среда, подобряване качеството на медицинското обслужване и лечение на населението в страната, повишаване удовлетвореността на пациентите, персонала, партньорите и обучаващите се, както и до подобряване имиджа на лечебното заведение.

3. Ремонт на сграда на Клиника по пропедевтика на вътрешните болести при УМБАЛ „Александровска“ ЕАД" – 2 532 хил.лв.

Проектът касае извършване на строително ремонтни дейности по укрепване на конструкцията на сградата, ремонт на покрив, ремонт на ел. инсталация на Клиника по пропедевтика на вътрешните болести при УМБАЛ „Александровска“ ЕАД".

Сградата, в която се помещава КПВБ е сред първите, строени специално за "Александровска" болница през 1884 г., достроена е през 1918 г. и надстроявана през 1926 г.

През 135-годишното си съществуване, сградата е претърпяла сериозни щети по време на бомбардировките над София през 1945 г., ремонтирана е многократно, предприемани са различни намеси в носещи и неносещи конструктивни елементи, което затруднява още повече ремонтирането ѝ. Нарушена е покривната конструкция, което създава опасност за пациентите, които са хоспитализирани в клиниката.

Цели се постигане на социален ефект, като основно ползите са здравни, социални и организационни, а именно да се повиши качеството на предлаганите медицински услуги и съответно удовлетвореността на пациентите чрез подобряване обслужването и комфорта по време на престоя им в лечебното заведение. Ще се подобри удовлетвореността и комфорта и на персонала, ще се подобри използваемостта на инфраструктурата.

4. Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на ултразвукови апарати – 460 хил.лв.

Инвестиционният проект включва доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на ултразвукови апарати за нуждите на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД, включително обучение на персонала за работа с апаратурата и гаранционна поддръжка. Предвиждат се 2 обособени позиции - една на ултразвуков апарат за Клиника по урология и една за ултразвуков апарат за КАИЛ.

Апаратите ще бъдат предоставени на Клиника по урология и КАИЛ. УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е водещ национален университетски и лечебен център, осигуряващ 24 часова медицинска помощ за диагностика, лечение и рехабилитация на лица с остри и хронични заболявания, травми, състояния и изискващи оперативно лечение в болнични условия. Като университетски и лечебен център с национално значение към лечебното заведение се насочват усложнени или трудни диагностични случаи от София и цялата страната. На практика УМБАЛ „Александровска“ ЕАД обслужва пряко населението в цялата страна и оказва консултативна специализирана и тясноспециализирана планова и спешна болнична медицинска помощ на населението. Болницата разполага с високо квалифициран персонал. Не е закупувана такава апаратура от повече от 3 години.

Осъществяването на проекта има главно социални цели. Чрез реализирането му ще се повиши качеството на предлаганата медицинската услуга и съответно ще се повиши удовлетвореността на пациентите. Проектът ще доведе и до реализиране на по-голяма икономическа ефективност, подобряване качеството на медицинското обслужване и лечение на населението в страната.

5. Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на автоматизирана система за бърза идентификация на бактерии, гъбички и нишковидни гъбички и детекция на най-честите механизми на антимикробна резистентност - 430 хил.лв.

Инвестиционният проект включва доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на автоматизирана система за бърза идентификация на бактерии, гъбички и нишковидни гъбички и детекция на най-честите механизми на антимикробна резистентност, необходима за дейността на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД, включително обучение на персонала за работа с апаратурата и гаранционна поддръжка.

Чрез апаратура ще се постигане бързина и точност при диагностиката на бактерии, гъбички и нишковидни гъбички и детекция на най-честите механизми на антимикробна резистентност, която ежедневно е необходима за работата във всички клиники на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД.

Въз основа на проведена обществена поръчка с идентификационен номер 00360 – 2024 – 0028 при условията на чл.114 от ЗОП е сключен договор за доставка с № РД – ОП – 43 / 29.01.2025г.

6. Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на многосрезов спирален компютърен томограф – 3 996 хил. лв.

Инвестиционният проект включва доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на многосрезов спирален компютърен томограф, включително изготвяне на проекти за подготовка на помещенията за разполагане на апаратурата, подготовка на помещенията за монтаж, демонтаж на наличната в помещенията апаратура, обучение на персонала за работа с апаратурата и гаранционна поддръжка.

УМБАЛ „Александровска“ ЕАД разполага единствено със 128 срезов компютърен томограф придобит през 2024г. Другият притежаван от лечебното заведение аналогичен апарат /64 срезов компютърен апарат/ е изцяло амортизиран още през 2019г. Увеличен е броя на преминалите пациенти и наличието само на един компютърен томограф не може да обезпечи извършването на необходимите диагностични изследвания. При повреда на единственият наличен апарат, лечението на пациентите ще е невъзможно.

Отделно от горното отредените функции и обществените очаквания към лечебното заведение са израз на потребностите от качествени и комплексни здравни услуги и изискват от нейното ръководство да води политика на непрекъснати иновации за модернизирание на лечебното заведение.

С нов компютърен томограф могат да се извършват широк набор от клинични изследвания, обхващащи всички анатомични области на човешкото тяло, както и високоспециализирани, нискодозови изследвания на сърце и коронарни съдове.

Големите преимущества на нов компютърен томограф са намаленото радиационно облъчване на пациента (лъчевата доза намалява до 80%), широкият отвор на апарата и бързото време на скениране, което осигурява съществено подобрен комфорт на пациента по време на изследването. Голямата подвижност на масата е от значение при трудноподвижни хора. Мултимодална работна станция за преглед и обработка на КТ и МРТ изображения. По този начин се постигат бързина на изследването и максимално прецизни и детайлни клинични образи.

Нов компютърен томограф ще позволява извършването на прецизни изследвания на глава, меки тъкани, шия, гръден кош, корем, малък таз, различни сегменти на гръбначния стълб, кости на крайниците.

Използването на нов висок клас компютърен томограф е необходимо при лечение на пациенти, при провеждане на научни изследвания и клинични проучвания, включително и по национални програми, във всички области на медицината.

Наша основна цел е формиране и устойчиво провеждане на политика за запазване и развитие на човешките ресурси в УМБАЛ „Александровска“ ЕАД чрез подобряване на структурната и материално-техническа обезпеченост.

Сключен е Договор № Д – ОП – 152 / 16.10.2024г. по проведена обществена поръчка по реда на чл. 114 от ЗОП с предмет: „Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на многосрезов спирален компютърен томограф “. Доставката ще бъде финансирана със собствени средства.

В средносрочен и дългосрочен план следва да се търсят източници за финансиране на следните проекти:

➤ Довършване на система за пневматична поща. Системата е изградена частично и предстои свързването ѝ с клиники, до които все още не достига. С помощта на съоръжението ще се спести време и ще се съкратят разходите, които има болницата за пренос на лекарствени продукти от Болнична аптека до клиниките.

➤ Проектиране, строително-ремонтни работи и осъществяване на авторски надзор при надстрояване на сградата на Втори хирургичен блок на УМБАЛ "Александровска" ЕАД с два етажа, в които да бъде преместена Клиника по пропедевтика на вътрешните болести. Касае се за изграждане на 1391 кв.м..

➤ Предстои разработване на проект по въвеждане на метаболитна радионуклидна терапия за нуждите на клиника по нуклеарна медицина. Клиниката е една от най-печелившите структури в УМБАЛ „Александровска“ ЕАД и разширяване на спектъра от дейности ще доведе до привличане на нови пациенти, а от там и до увеличаване на печалбата.

➤ Предвид високия разход на електроенергия, като част от инвестиционната програма на ръководството на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД е и амбициозната идея за осигуряване на алтернативно (собствено) електрическо захранване чрез поставяне на соларни панели.

Разнородните потребности на Клиниките от различно медицинско оборудване и апаратура се обобщават и на тази база се изготвя конкретен план за осигуряване на най-необходимото като потребност от подмяна на остаряло и/или дефектирало базисно оборудване (напр. ЕКГ, ехограф, перфузори и инфузионни помпи) и закупуване на иновативна апаратура, която ще позволи прилагането на нови, модерни и иновативни методи за лечение на пациентите и договаряне на нови дейности по КП за финансиране от НЗОК. Изборът на последните зависи в значителна степен и оценката на конкурентната среда, както и на възможността на конкретната Клиника да осигури качествено и квалифицирано използване на новото оборудване с цел увеличаване броя на пациентите, които биха избрали новия тип лечение.

Намалението на задълженията към доставчици и намалението на реализираната загуба от дейността, при увеличение на разходите за персонал и закупуване на нова техника през 2024 г. спрямо 2023 г., са показателни за успешно осъществяваното финансово управление на групата.

Вследствие на всички акцентирани данни в доклада за дейността на групата УМБАЛ „Александровска“ ЕАД за 2024 г., може да се отбележи, че са налице воля, предпоставки и предприети стъпки за преодоляване на отрицателните тенденции. Постигнатите резултати дават увереност на ръководството да продължи усилията, насочени към повишаване на качеството на медицинската дейност и подобряване на финансовото състояние на групата УМБАЛ „Александровска“ ЕАД.

София, 28.05.2025 г.

**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:
ПРОФ. Д-Р АТАНАС ЙОНКОВ, ДМ**

